

ŠE SMELEJE K NOVIM NALOGAM

Nedavna konferenca ZKS je v plodnih diskusijah, na osnovi programa ZKJ, sklepov kongresov, kot na osnovi lastnih izkušenj in prakse kritično obdelala nešteta aktualna vprašanja. Posamezni delegati so v razpravi nanizali celo vrsto vzrokov, zaradi katerih se pojavljajo nekatere pomanjkljivosti v Zvezi komunistov, idejni in drugi problemi v samoupravljanju, v gospodarstvu in v urejanju odnosov med ljudmi in do ljudi. Zibahne in ustvarjalne razprave o vseh komisijah so ugotovljale, da so pomanjkljivosti in slabosti v veliki meri subjektivnega značaja, plod slabega dela nekaterih vodstev in posameznih komunistov in da zaradi tega politično-ekonomskih pogojev ne izkoristimo v celoti. Iz podobnih razlogov ponekod tudi ni jasne orientacije, ki je predpogoj za usmerjeno in organizirano delo.

Pozitivna plat konference je bila v tem, da so mnogi delegati sproščeno in odkrito povedali, kaj ni v redu, kaj storiti in kaj delati, da bi bilo naše delo v bodoče lažje in uspešnejše. Toda konferenca bo dosegla svoj cilj, če bomo v bodoče z enako resnostjo, pogumom in odkrito razmišljevali nezdružene pojave in slabosti v občinskih forumih, osnovnih organizacijah ZK, o aktivnih komunistov, v kolektivih in na terenu, kjer delajo komunisti, če bomo tu na osnovi borbe mnenj, vedno in poosod uveljavljali progresivna načela.

Uspeh konference je brez dvoma v tem, da je jasneje formulirala in konkretnije postavila naloge za bodoče delo. Te naloge niso naloge enkratne akcije, temveč dolgoročne naloge, ki pa se jih moramo lotiti takoj na vseh področjih družbenega življenja.

Prav je, da so komunisti v svojem delu smeļejši, da se ne ustrašijo napora in da v konkretni nalogi upoštevajo realne možnosti in socialistične ekonomske zakonitosti. Vzbujaenje ose večje družbene zavesti državljanov in njihovo prizadevanje delo pa nam lahko materialne pogoje silno povečuje. Vsak naš član mora postati tvoren in ustvarjalen delavec v organih delavskega in družbenega upravljanja, na krepitvi socialističnih odnosov, socialistične ekonomike, socialistične kulture in morale. Vse naše delo naj bo usmerjeno v skrb za človeka. S svojim delom moramo uresničevati progresivne težnje in hotenje vseh delovnih ljudi, ki verujejo in zaupajo v socialistično uredi-

teito in ki se zavedajo, da je to s težavami priborjena, a najprikladnejša ter edina oblika za doseg popolne človekove enakopravnosti in boljšega življenja. Enotni v stališčih in ustvarjalnem delu bomo s sodelovanjem vseh državljanov sprejete sklepe, ki so konkretizacija nalog in obvez, katere nam postavlja statut in program ZKJ, v bodoče še uspešneje izvajali.

(Iz zaključne besede sekretarja OK ZKS, Ivana Rosa, na konferenci)

OBŠIRNI ZAKLJUČKI OKRAJNE KONFERENCE ZKS

Ivan Ros ponovno izvoljen za sekretarja OK ZKS

Kakor smo že poročali, je bila dne 25. in 26. novembra v Slatini Radencih okrajna konferenca ZKS. V živahni razpravi v treh komisijah: ideološko-organizacijski, v komisiji za družbeno upravljanje in v komisiji za delavsko samoupravljanje in gospodarstvo, kot na skupni seji vseh delegatov po podanih poročilih predsednikov komisij, je sodelovala polovica delegatov, kakor tudi gostje, med njimi član IK CK ZKS Janez Hribar.

Na osnovi poročila okrajnega komiteja, referata sekretarja OK ZKS ter vsestransko pogledane razprave je sprejela konferenca obširne sklepe o nalogah komunistov pri nadaljnjem utrjevanju socialističnih odnosov v naši komunalni skupnosti.

V soboto je prejelo delovno predsedstvo konference več pozdravnih brzojavk pomurskih delovnih kolektivov kakor tudi delegatov okrajnih konferenc v Ljubljani in Kra-

črpnih in konkretnih razpravah v treh komisijah zaključimo, da smo v Pomurju v obdobju med dvema konferenca- ma v razvijanju proizvodnih sil, uveljavljanju delavskega in družbenega upravljanja ter komunalnega sistema, prav tako pa tudi glede razširitve in pomladitve vrst članov ZK dosegli vidne rezultate. Ob pregledu našega dosedanjega dela pa nas preveča tudi prepričanje o neogibnosti in še intenzivnejšega nadaljevanja tega razvoja in

spodarski in sploh družbeno-politični razvoj našega področja.

Pred zaključkom konference so delegati izvolili nov 37-članski okrajni komitej. Ta je imel takoj po končani konferenci prvo sejo, na kateri je bil za sekretarja okrajnega komiteja ponovno izvoljen Ivan Ros.

Konferenco so prvi pozdravili pionirji, za njimi pa še več delegacij.

ZADNJA PRIZADEVANJA za izpolnitev letnih planov

Na seji Občinskega ljudskega odbora v Murski Soboti, minuli petek, sta zbor na ločenih sejah sklepala tudi o novih odlokih o agrotehničnem minimumu za spomladanske posevke. Na skupni seji pa so odborniki poslušali analizo gospodarstva gospodarskih organizacij v minulih treh tromešecjih. Podatki kažejo, da bo večina gospodarskih organizacij proizvodne planske izpolnila, nekatere jih bodo celo presegle. V povprečju so go-

spodarske organizacije izpolnile predvideno proizvodnjo v 9 mesecih z 82 odst., kar je za 34,2 odst. več kot v istem razdobju lani.

Industrija je plan v tem obdobju izpolnila s 76 odstotki. Podatki o gospodarstvu kažejo, da bodo industrijska podjetja do konca leta presegla planirani bruto proizvod za približno 13 odst.

Tudi gradbeništvo z ozirom na hitro stanovanjsko izgradnjo znatno presega planirano

vrednost proizvodnje. Tako je podjetje Sograd v Murski Soboti preseglo v 9-mesečnem obdobju planirano letno vrednost bruto proizvoda s 36 milijoni. Seveda gre to preseganje, ki je značilno tudi za nekatera sorodna podjetja, deloma tudi na račun povečanja števila zaposlenih. Obrtna podjetja so izpolnila planirani bruto proizvod doslej že z 86,5 odstotka, trgovska s 79 odst. in gostinska podjetja s 70,2 odst. V trgovini je na dosežene uspehe vplivalo zlasti prizadevanje kolektivov, v gostinstvu pa večja potrošnja, deloma pa zvišanje cen. Na seji so ugodno ocenili tudi izpolnjevanje planov kmetijskih združenj. Te bodo, kakor so poudarili, predvidoma presegle do konca leta planirani promet kar za 15 odst. -ko

NA GORIČKEM LETOS VEČ GRADENJ

Delovni kolektiv Obrtnega gradbenega podjetja »Remont« Gornji Petrovci zaposluje sedaj že okrog 90 ljudi. Gradbeno delo na vseh gradbiščih poteka nemoteno, čeprav večjih primanjkuje gradbeni material. Podjetje je v tem letu dogradilo stanovanjski blok v Gornjih Petrovcih, garaže kmetijske zadruge G. Petrovec in agroservisno delavnico prav tako v Gornjih Petrovcih. Večje gradbišče ima podjetje v Šalovcih, kjer gradi moderen goveji hlev. V G. Petrovcih so pričeli graditi že drugi stano-

vanjski blok. Delovna disciplina v podjetju se je precej izboljšala kakor tudi storilnost. Do konca leta bo podjetje realiziralo svoj letni plan.

Prleški študentski klub ob Dnevu republike RAZGOVOR V JERUZALEMU

Člani Prleškega študentskega kluba, ki smo se 28. novembra zjutraj zbrali v Ljutomeru, smo bili veseli lepega sončnega vremena, saj je sonce v Ljubljani v zadnjem času le redko prodrla izza oblakov in megle.

Najprej smo se ustavili v Radomerščaku ob rojstni hiši ustanovitelja slavistike dr. Frana Miklošiča, kjer nas je slavist Viktor Vrbnjak seznanil z življenjsko potjo in z delom velikega rojaka, sedanjim lastnikom hiše pa so nas pogostili z letošnjim moštom. Viktor Vrbnjak je spet povzel besedo pri rojstni hiši Stanka Vraza v Cerovcu.

Popoldne smo namenili srečanju s predstavniki ljudske oblasti in množičnih organizacij okraja in obeh občin na desnem bregu Mure. Tako sta razgovoru v Jeruzalemu prisostvovala med drugimi tudi predsednik OSS Murska Soboti Josko Slavič in organizacijski sekretar OK ZKS Ivan Grimšič.

V zdravici ob začetku razgovora je predsednik Prleškega študentskega kluba Franček Klobasa poudaril rezultate sodelovanja z občinskimi in okrajnimi političnimi forumi v preteklem letu. Po-

leg proučevanja problematike domače pokrajine, lahko navedemo dve zelo uspešni akciji prleških študentov v februarjskih počitnicah na domačem terenu, to je predvajanje kratkih filmov predvsem v krajih, ki se nimajo rednih kino predstav in predavanja s skiptičnimi slikami o vrtnarstvu. Goste je seznanil tudi z rezultati nedavne skupščine Prleškega študentskega kluba v Ljubljani, največ pozornosti pa je posvetil delu prleških študentov v tekočem letu. Tu je na prvem mestu omenil zbornik Priekije ob 20-letnici ljudske prihodnje leta, vseboval pa bo aktualne prispevke znansvenikov in strokovnjakov, domačih političnih delavcev in študentov o Priekiji. V pripravah je tudi snemanje barvnega turističnokulturnega filma o Priekiji. Obeh teh akcij si seveda ne moremo predstavljati brez podpore občin, okraja in pomurskih delovnih kolektivov.

Tovariši Tone Truden, Marija Levar in Josko Slavič so izrazili veselje, da smo se enkrat srečali tudi doma, v enem izmed centrov Priekije. Spregovorili so o gospodarskem napredku in opozorili na še vedno pereč kadrovski problem, ki ga bodo lahko rešili le tako, da bodo študentje čimprej končali študij in se kot strokovnjaki vrnili domov.

Srečanje v Jeruzalemu je polkazalo, da sodelovanje PSK z aktivni LMS ni bilo dovolj sistematično. Zaradi tega so se dogovorili, da bosta oba občinska komiteja kooptirala po enega predstavnika študentov, klub pa seznanila s svojim delom.

Omeniti je potrebno, da so se razgovoru v Jeruzalemu udeležili še predstavniki študentov iz Priekije na mariborskih višjih šolah. Razmisliti bo treba o tem, kako bi tudi te študente vključili v delo Prleškega študentskega kluba.

Franček Lasbaber

Deset let delavskega samoupravljanja v podjetju Panonija GLAVNA SKRB - REKONSTRUKCIJA

Kolektiv podjetja Panonija v Murski Soboti je 26. novembra praznoval 10. obletnico delavskega samoupravljanja. Svečanost so popestrili z bogatim kulturnim programom, katerega so izvajali razen članov kolektiva tudi pionirji iz šole v Moščancih, nad katero ima podjetje patronat.

Prvi delavski svet v Panoniji je bil izvoljen leta 1952. Med pomembne sklepe prvega delavskega sveta sodi ta, da se podjetje razvija v industrijski obrat. Sedanji delavski svet, ki šteje 17 članov, se je močno zavzel za rekonstrukcijo podjetja, predvsem za zgraditev še ene obratne hale, s čimer bi bila omogočena sodobnejša organizacija dela v proizvodnji. Z gradnjo te hale so pričeli šele v letošnji jeseni, ker podjetju ni uspelo dobiti investicijskega posojila, lastnih sredstev pa so imeli premalo za začetek del.

V desetih letih so v organih delavskega samoupravljanja zabeležili viden napredek. Število zaposlenih se je iz leta 1950, ko jih je bilo 40, zvišalo na 172, v zvezi s tem se je tudi vrednost proizvodnje zviša-

la od 22 na 250 milijonov dinarjev letno. Zaradi hitrega naraščanja števila zaposlenih in s tem v zvezi tudi proizvodnje, je bilo nujno uvajati boljše organizacijo dela v podjetju in leta 1959 so izdelali poseben elaborat za organizacijo dela. Z novo organizacijo dela so pričeli s prvim januarjem letos. Prav tako so organizirali oddelke za izdelavo novih artiklov, kar je omogočilo širšo kooperacijo, tako s Tovarno avtomobilov v Mariboru, Hidromontažo, Tovarno železniških vozil itd.

Med drugim se je v podjetju že vsa leta kazalo pomanjkanje strokovnega kadra, kar je negativno vplivalo na proizvodnjo. Da bi izboljšali to stanje, je delavski svet podjetja razpravljal o možnostih izobraževanja delavcev na de-

lovnem mestu. Navezali so stike z Zavodom za produktivnost pri OLO Murska Sobotna in se dogovorili, da bodo takoj po dokončani gradnji proizvodne hale organizirali v podjetju center za izobraževanje delavcev.

Ocena doseženega celotnega dohodka z nedavne seje delavskega sveta kaže, da bodo perspektivni plan za obdobje od leta 1957 do 1960, dosegli leto dni pred pretekom roka in ga do konca tega leta celo presegli za 7 odstotkov.

Člani kolektiva in gostje na proslavi desetletnice delavskega samoupravljanja v Panoniji

SOCIALNA SLUŽBA V PODJETJIH ŠE VEDNO ŠIBKA

V soboto je bil v Murski Soboti občni zbor podružnice Društva socialnih delavcev Pomurja, na katerem so ugotovili vide napredek v razvoju socialne službe v komunah. Zlasti lep napredek so

dosegli socialni delavci v Ljutomerški občini, kjer je preventivna služba zavzela širok razmah. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je socialna služba v gospodarskih organizacijah še vedno dokaj šibka. Temu problemu bo potrebno v bodoče posvetiti vso skrb. Načeli so tudi problem pomožnih šol. Na levem bregu Mure še vedno ni nobenega oddelka šole za duševno zaostale otroke, medtem ko v občini Gor. Radgona in Ljutomer že deluje nekaj takih oddelkov. Med drugim so se zavzemali tudi za invalide, ki so voljni delati, da dobijo ustrezno zaposlitev.

Pred praznikom najmlajših

Se malo in naše cici-bane bo razveselil dedek Mraz. Kot posod drugod, se pripravljajo na pohod dedka Mraza tudi v Murski Soboti. Sneguljčica, pingvini in še mnogo drugih bo imel dedek Mraz v svojem spremstvu, ko bo šel na pohod po soboških ulicah.

Podrobneje o prazniku najmlajših bomo našim cici-banom, in sveda tudi staršem, sporočili v naslednji številki našega lista.

Tudi v soboški Osnovni šoli II enolončnice

Dočim je prejelo v lanskem letu v šolski mlečni kuhinji malice le 82 odst. učenec, jih dobiva sedaj, ko so mesečni prispevek otrok zvišali na 200 dinarjev, že 92 odst. Po prizadevanju odbora mlečne kuhinje in otrok samih ter ob pomoči občinskega odbora RK so uvedli tudi enolončnice.

Podmladkarji RK na šoli so se letos obrnili s prošnjo za sadije do podmladkarjev na Gorickem, kjer je bila bogata sadna letina. Ti so se prošnji takoj odzvali. V Petrovcih, Markovcih, Kuzmi, pri Gradu, v Pečarovcih in Bodoncih so zbrali preko 2500 kg jabolk. Soboški učenci bi se jim radi oddolžili, zato jih bodo povabili na izlet v Mursko Sobotu. Kot goste jih bodo sprejeli v svoji mlečni kuhinji, po potrebi pa jim bodo nudili tudi prenočišče. Če bo uspelo šolskemu odboru zagotoviti v novem petletnem planu investicijska sredstva za preureditev jedilnice na šoli, bo mlečna kuhinja na osnovni šoli II v Murski Soboti veliko pridobila.

Na sliki — S posvetovanja predstavnikov podjetja, vodstev šol in staršev vajencev v CZP Pomurski tisk. Verjetno prvo tako srečanje pri nas, z obetajočim namenom: zblizati podjetje, šolo in učence v gospodarstvu v vzgojnih prizadevanjih na strokovnem in družbenem področju. Mnenja vseh navzočih: koristen in ploden razgovor.

Dvojni praznik TVD Partizan v Soboti

REVIJA MLADOSTI IN USPEHOV

Ob letošnjem Dnevu republike je bilo v Murski Soboti v ospredju zanimanja javnosti praznovanje 40-letnice telesno-vzgojnega delovanja v mestu. Za ta visoki jubilej in v počastitev Praznika republike je domače TVD Partizan pripravilo v soboto, 26. novembra zvečer svečano akademijo, v nedeljo, 27. novembra dopoldne pa odprlo razstavo zgodovinskega gradiva o razvoju in uspehih telesno-vzgojnega dela od ustanovitve prvega društva leta 1920.

Pred polno dvorano v Domu Partizan je na svečani akademiji častni predsednik društva Jože Velnar najprej govoril o

pomeni dvojnega praznika in pri tem obudil spomin zlasti na nekatere važne dogodke, ki kažejo na napredno usmerjenost društva že v predprilski Jugoslaviji, zlasti še tik pred drugo svetovno vojno, ko je že pretela nevarnost fašističnega napada na našo državo, saj je znano, da je velika večina prvoborcev in tistih, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo v zloglasnih koncentracijskih taboriščih, izšla iz društvenih vrst. Predsednik društva Janez Ovsenjak je izročil najzaslužnejšim društvenim veteranom in najkvalitetnejšim sedanjim članom častne plakete in diplome, pri tem pa je pohvalil zla-

sti prizadevanja in delo vladniškega kadra, ki je v poveljnem obdobju zabeležil vidne uspehe pri vzgoji mladega narasčaja. Še posebnega priznanja je bil tokrat deležen načelnik društva Franc Flegar za svoje večletno strokovno delo v društvu in sploh na področju telesne vzgoje v Pomurju. V programu akademije so nastopili vsi društveni oddelki in dobili za svoje izvajanje zasluženo priznanje navzočega občinstva. Domači oddelki so prav večje izvedli nekatere proste in orodne priredbe. Kot gost je tokrat nastopila tudi vrsta znanih orodnih telovadcev iz Celja, v kateri so bili kar štirje bratje Šrot. Med gosti je izstopal zlasti državni reprezentanti Tine Šrot, ki je posebno v vaji na konju prikazal nekaj vrhunskih mojstrov.

Ob prisotnosti številnih domačinov in gostov iz Celja je veteran društva Miro Stibel po izčrpnem in spodbudnem nagovoru naslednji dan odprl v Domu Partizan pestro razstavo zgodovinskega gradiva, ki je v številnih slikah, grafikih, pokalnih itd. prikazalo razvoj, rast in uspehe telesne vzgoje v štiridesetletnem obdobju. Razstava je bila odprta ves pretekli teden.

NORSINCI — Mladi zadrugniki v Noršincih so imeli letos na njivi v izmeri enega hektarja zasejano laško ljulko. Vsa dela od setve do žetve so opravili sami, za izkupiček pa so si kupili televizor. Prihodnje leto bodo na isti parceli zasejali hibridno koruzo. Računajo, da bi že prihodnje leto kupili kino-projektor.

LJUTOMERSKA ZADRUGA BO PLAN ZNATNO PRESEGLA

V četrtek je v Ljutomeru zasedal zadrugni svet kmetijske zadruge »Kmetovalce«. Na seji so poročali o odkupu ter gospodarstvu v tretjem tromesečju. Ugotovili so, da je zadruga odkupila letošnjo jesen 50 vagonov sadja, 9 vagonov mošta ter veliko ostalih kmetijskih pridelkov. Tako je zadruga zabeležila do konca tretjega tromesečja 157 milijonov dinarjev prometa ter ustvarila 7 milijonov čistega dohodka. Računajo, da bo plan

do konca leta znatno preseglja. Na seji so sklenili, da bo zadruga odstopila zadrugni dom na Cvenu vaški skupnosti. Nadalje so predlagali, naj bi začela odkupovati prašiče po normah jugoslovanskih standardov. Zadruga se bo razen s pitanjem telet ukvarjala tudi z rejo molznic, ter si tako zagotovila potrebno mleko za pitališče.

MARKISA VCI — Na nedavnem občnem zboru mladinske organizacije v Markiškavcih so sklenili, da bodo v kratkem pripravili nekaj predavanj. Pred kratkim so se pričeli učiti vloge za igro, ki jo bodo uprizorili še ta mesec.

ZAČETEK ZIMSKEGA ŠKROPLJENJA

Člani sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Oblo Petrovci-Salovci so na nedavni seji razpravljali o izvedbi zimskega škropljenja sadnega drevja. Vse kmetijske zadruge morajo do 1. decembra sestaviti ekipe škroplilcev in pričeti s škropljenjem.

Na seji so razpravljali tudi o stanju posevkov visokorodne pšenice, ki je, kot so ugotovili,

Zakaj samo v dveh občinah

Smo v času, ko je vprašanje kmetijsko-gospodarskih šol posod, zlasti pa v našem okraju, spet aktualno. Žal opažamo, da se je število teh šol v lanskem letu zmanjšalo in da tudi letos ne kaže mnogo boljše. Glavni vzrok za to bo najbrž v tem, ker o teh šolah zdaj lahko odločajo občinski ljudski odbori, ki pa, kot vse kaže, zanje niso preveč navdušeni. To je toliko bolj čudno, če se spomnimo na izrazito kmečki značaj vseh naših komun. Razumljivo je, da se pri podstupu in ustanavljanju šol pojavljajo težave, kot so pomanjkanje učnega kadra, finančno vprašanje in podobno; toda nihče ne more trditi, da sta Ljutomerska in Radgonska občina o tem oziru kaj na boljšem kot ostale občine našega okraja; in vendar so o teh dveh občinah kmetijsko-gospodarske šole delovale lani, pa tudi letos so že začele s poukom. Koliko so posamezni občinski ljudski odbori zainteresirani za kmetijsko-gospodarske šole, je razvidno že iz tega, koliko sredstev so predvideli zanje. Tako so v ta namen odobrili v Radgoni 1 milijon 200.000, v Murski Soboti 1.100.000 in v Ljutomeru 1 milijon dinarjev, medtem ko v Beltincih, Lendavi in Petrovci-Salovci do sedaj o tem še niso razpravljali. O problemih kmetijsko-gospodarskih šol so govorili tudi na seji Komisije za strokovno šolstvo OLO. Sklenili so, da bo okrajni svet za šolstvo opozoril občinske ljudske odbore na važnost teh šol in predlagal, da se pri občinskih svetih za šolstvo formirajo za te šole posebne komisije. Lahko torej pričakujemo, da se bodo sedanjim 15 kmetijsko-gospodarskim šolam (7 Ljutomerskih in 6 v Radgonski občini) kmalu pridružile še nove.

Vsebinska dela kmetijsko-gospodarskih šol mora biti v skladu s splošno socializacijo naše vasi. Programi šol naj zajemajo življenje komun in naj bodo z ozirom na njene potrebe specializirani po posameznih kmetijskih panogah. Delo šole se naj ne bi omejevalo le na zimsko sezono; preko zime bi pouk lahko bil v glavnem teoretičen, spomladi pa bi se naj nadaljeval tudi praktično. Pri pouku se bo treba v večji meri posluževati modernih tehničnih sredstev, predvsem poučnih filmov.

Prav bi bilo, če bi se po končani šoli hkrati z izdajo spričeval udeležencem priznala tudi kvalifikacija. V tem pogledu namreč ni enakopravnosti z industrijo, kjer lahko delavec v doestournem tečaju dobi naziv polkvalificiranega delavca.

Vodstvo kmetijsko-gospodarskih šol bo treba polatoma prenuščati tudi kmetijskim strokovnjakom, tako da ne bo vse slonelo na učitelstvom. Prosnetni delanci bi naj vodili le pedagoški del pouka.

OBISK NA DUNAJU

Tridnevni obisk sekretarja za zunanje zadeve Koče Popoviča na Dunaju, pomeni po obisku zunanega ministra dr. B. Kreiskyja marca letos v Beogradu nov korak k ugodnemu razvoju sosedskih odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo, je med drugim zapisalo avstrijsko časopisje med nedavnim obiskom našega sekretarja za zunanje zadeve na Dunaju.

Že od marca letos beležimo znatne uspehe v sodelovanju s sosednjo Avstrijo. Avstrijski kancler dr. Raab je ob priliki obiska Koče Popoviča izjavil, da se je blagovna izmenjava med obema državama letos povečala za tretjino. Regulirana so bila nekatere finančno-imovinske vprašanja, ki izvirajo iz obdobja po drugi svetovni vojni, kot najboljši dokaz tesnejšega sodelovanja pa sodi osekakor sporazum o maloobmejnem prometu, ki smo ga pričeli izvajati v drugi polovici letošnjega leta, pri čemer pa je moč pričakovati po izjavah med razgovori na Dunaju, še večjo obojestransko prizadevanost za popolno ureditev tega vprašanja.

Razgovori na Dunaju so odprli medsebojnemu sodelovanju nove perspektive, saj je bila nujna potreba po še večjem medsebojnem sodelovanju tako na gospodarskem kot kulturnem področju. Avstrijski zunanji minister dr. B. Kreisky je ob odhodu Koče Popoviča med drugim naglasil, da iz leta v leto narasča število avstrijskih izletnikov v Ju-

goslaviji, kar pomeni zadovoljivo napredek medsebojnega sodelovanja tudi v turističnem pogledu.

Skupna izjava, ki so jo po končanih razgovorih objavili na Dunaju, napaja ugotovitev, da se obe državi strinjata v številnih stališčih tudi glede mednarodne politike. Oba ministra sta z zadovoljstvom ugotovila, da je bil v dosedanjih dvostranskih odnosih, slonečih

na neomešanju v notranje zadeve, dosežen uspeh tudi glede izpolnjevanja obveznosti iz člena 25 državne pogodbe, po kateri je avstrijska vlada sprožila imetje jugoslovanskih nosilcev pravic, ki je bilo med drugo svetovno vojno na podlagi raznih transakcij preneseno v Avstrijo in ki obsega paket delnic in depozite jugoslovanskih denarnih zavodov. V okviru tega je bilo urejeno

tudi vprašanje ornitne prispevke za socialno zavarovanje Jugoslovancev, ki so bili med vojno na prisilnem delu v Avstriji.

O manjšinskem vprašanju so v sporočilu navedli, da bodo avstrijske oblasti omogočile vsestransko zadovoljivo ureditev, tako da bi manjšine lahko postale element izboljšanja sosedstvenih odnosov.

Pozitivno oceno tridnevnih razgovorov, dosedanjih odnosov in nadaljnji korak k zblizovanju, pomeni tudi privolitev kanclerja dr. Raaba, da v kratkem obišče Jugoslavijo.

KONGOŠKA TRAGEDIJA

Kongoški ministrski predsednik Lumumba je pred dnevi zapustil naslov svojega rezidenca, v katero so ga pojkali polkovnika Mobutuja vkenili in nadzirali vse tiste, ki so se mu hoteli približati. Poveljstvo OZN je stavbo sicer zaščitilo za vsak primer, toda nastile, ki so ga pokazali Mobutujski žandariji v primeru ganskega veleposlaništva, ni tudi njemu obetalo nič dobrega.

Toda Lumumba so čez dva ali tri dni uveli Mobutujski pojkiki, ki so mu nekje pripravili zasedo, in ga oklenjenega odpeljali v Leopoldville, nato pa v Thysville, središče predsedniške Kasaubutuji in spetu komisariata zvestega prebivalstva. Očitno bi tudi zapreti Lumumba pomenil v Leopoldvillu nevarnost za tiste, ki jih plačujejo in vzdržujejo tuje, kolonialne sile.

Pri psem tem dogodku, ki je vzbudil veliko zanimanje po svetu in v krogih OZN, sta značilni dve stvari:

— Po osem sodeč je Mobutu vedel za Lumumbov skripen odhod in mu je pripravil zasedo — po instrukcijah belgijskih častnikov, ki jih ima med svojimi četami. Novico je lahko izvedel le — od krogov OZN!

— Čete OZN so mirno gledale, kako so Mobutujski pojkiki pretepali od skupščine izvoljenega vladaškega predstavnika in ga mučili, pa niso niti mignile s prstom.

Kakor že v času znanega »Mobutujskega udarca, ki je brez drama delo tužine, se tudi tokrat niso hoteli omešati v kongoško notranje zadeve in so domislile, da je Mobutu pripravil svoj načrt. Sicer je posebni odposlanec

glavnega tajnika OZN Dajal pred nedavnim v svojem poročilu podrobno opisal spletke nekdanjih kolonialnih sil v tej kongoški tragediji, toda odnos sil OZN se ni spremenil. Narobe! V istem času celo bere mo poročila o maltretiranju številnih diplomatskih predstavnikov, med njimi tudi jugoslovanskih.

Človek se nehoti vprašuje, kakšen smisel ima še misliti OZN v Kongu, če mirno gleda kršitev zakonitosti na vsakem koraku. In da bi bila tragedija še večja: za čete OZN je zaprosil prav premier Lumumba po zakoniti poti, ob podpori velike večine kongoškega parlamenta z željo, da bi obnarodovale zakonitost! Sedaj pa ropirajo tiste, ki so se nezakonito, s pomočjo tujega denarja, uprli zakoniti oblasti. Zares, neverjeten svet!

Za Dan republike so bili naši najmlajši osnovnošolski sprejeti v pionirsko organizacijo. Na sliki: nasmejani cici-bani — zdaj že pionirji — osemletne šole na Kapeli.

Poprave

V zadnji številki Pomurskega vestnika, stran 7, glasi pravičen podpis pod sliko namesto: »Akademjska sestava pionir Marle Györköš, ki je na okrajnem prvenstvu osvojila 1. mesto itd.« takole: »Akademjska sestava pionirki in mladnik Dragice Berić, ki je na republiknem tekmovanju akademjskih sestav Partizana Slovenije osvojila 1. mesto. Sodelovala je tudi na festivalu telesne kulture v Murski Soboti.«

VREMENSKA NAPoved

Za čas od 8. do 18. dec. Okrog 8. dec. močne padavine z ohlادتvijo, nato razjasnitev, a v splošnem bo še nestalno vreme in suha razdobja ne bodo daljša od 3 dni. Nastop mraza in sneg pričakujemo okoli 8. dec., a najkasneje okrog 16. decembra.

Dr. V. M.

Vloga ZK v družbenem življenju

V komisiji za organizacijska in idejno-vzgojna vprašanja je v razpravi sodelovalo 30 delegatov. Izredno živahno in tudi kritično so analizirali načine dela osnovnih organizacij ZK in ideološko izobraževanje komunistov ter njihova prizadevanja v organih družbenega in delavskega samoupravljanja, političnih in družbenih organizacijah. Pri tem so delegati ugotavljali, da se je v času od zadnje okrajne konference ZK izredno okrepilo ideološko izobraževanje komunistov in to z različnimi političnimi šolami, tečaji in predavanji. To je omogočilo, da se je lahko čedalje več komunistov vključevalo v aktivno politično in družbeno delo.

Vendar pa so delegati opozarjali tudi na nekatere organizacijske pomanjkljivosti dela osnovnih organizacij ter občin in okrajnega komiteja, ki so čestokrat zmanjševale vlogo Zveze komunistov in posameznih članov v našem družbenem življenju. Načini dela osnovnih organizacij namreč čestokrat niso taki, da bi se člani lahko usposabljali za delo v SZDL, sindikatih, LMS, društvi in samoupravnih organih, kar je neposredno zmanjševalo politični vpliv osnovnih organizacij na njihovem območju. Zaradi neenakomerne razdelitve dela je prihajalo do preobremenjenosti nekaterih članov in zapostavljanja drugih, nekateri pa so

se začeli izmikati delu, pri tem pa se je tudi pozabljalo na mlajše člane, ki jih je potrebno smeje vključevati v konkretno politično delo.

Delegati so ugotavljali, da je Zveza komunistov v Pomurju kljub tem pomanjkljivostim izpolnila pretežno del nalog in uspešno reševala najrazličnejše družbene in gospodarske probleme. Odločneje se je zavzemala za razvijanje socialističnih družbenih odnosov in prizadevala, da bi marksistično misel čimprej osvojilo vse večje število državljanov. Tudi v bodoče bo potrebno uveljavljati take oblike in metode dela v osnovnih organizacijah, ki bodo mobilizirale vse člane in jim omogočale, da se

bodo še bolj kot doslej v vseh organih in organizacijah ter društvi uveljavili kot družbeno odgovorni, ustvarjalni graditelji socializma. Sestaneke osnovne organizacije mora biti delovni posvet, pregled izpolnenih nalog in priprava za konkretno delo članov v družbenem in političnem življenju, so poudarjali delegati. Ostro so kritizirali tiste tovariše, ki so premalo občutljivi za posamezne družbene in politične probleme in se z nejasnimi ter presplošnimi stališči izmikajo konkretnemu ideološkemu boju.

Komisija je tudi skrbno analizirala sprejemanje novih članov v Zvezo komunistov in disciplinske ukrepe proti nekaterim članom. Ugotavljala je, da pri sprejemanju osnovne organizacije ne upoštevajo vedno delo posameznikov v političnem in družbenem življenju ter, da še vedno sprejemajo premalo delavcev. Glede kaznovanja so delegati ugotavljali, da je še vedno najpogostejša kazen izključitev, kar dokazuje, da ni dovolj hitrega

reagirana na napake posameznih tovarišev.

Delegati so tudi obširno razpravljali o problemih šolstva in delu v aktivnih komunistov. Poudarjali so, da je reforma šole globoka sprememba, ki se mora čutiti zlasti v idejnosti pouka in v oblikovanju takega človeka, kot ga potrebuje socialistična družba. Za to se morajo zavzemati predvsem aktivni komunisti prosvetnih delavcev.

Delegati so nadalje ugotavljali, da delo aktivov zlasti na mestnih področjih še ni zadovoljivo. Ti aktivisti se bodo morali v bodoče bolj posvetiti obravnavanju vprašanj s svojih

Ne samo referat, ki ga bom podal na današnji konferenci, tudi vse delo konference mora usmeriti tako, da bomo iz razprav posameznih problemov določili zelo jasne in konkretne naloge ZK za nadaljnje razvijanje delavskega in družbenega samoupravljanja, za nadaljnjo razvijanje socialističnih odnosov med ljudmi ter tako ustvarjali in ustvarili najsolidnejšo osnovo nadaljnjemu razvijanju socialističnega gospodarstva in socialistične družbe.

Zveza komunistov je kadrovska partija. To pomeni, da mora imeti čedalje izrazitejšo vlogo idejnega vzgojitelja, ki pravilno in v celoti usmerja in organizira celotno družbeno živ-

ge probleme in ne časa za delo. Taka dvotirnost nas po potrebnem zaposluje, veliko je obravnav, veliko se govori, premalo pa stori. In kar je najslabše, vsi smo kompetentni, a nihče odgovoren.

Poglejmo vzroke za tako delo! Če hočemo delitev dela med forumi, moramo razdeliti delo med ljudi. Tu pa imamo opravka še vedno z ozkostjo, z nezaupanjem in tudi z oportunistično, a zaradi tega čisto ne pritegujejo novih ljudi. Mlajšim kadrom zelo počasi izpirajemo mesta tudi v partijskih forumih. Kako težavno je tu včasih koga določiti, da dela v SZDL, ali da dela v sindikatih, v združenih forumih ali kje drugje. Izkaj je tu bojazen, kaj bo rekel, ko je že toliko let član tega foruma, ko to zasluži in podobno. Formira se mišljenje, da je funkcija le neko priznanje za nekaj, kar je za nami, da je to čast, namesto, kar je osnovno, da je to odgovornost in da je z vsemi funkcijami neposredno povezano poglobljeno prizadevanje delu, volja ter elan in končno, da je pravilna politika kadrovanja prvi pogoj za uspešno delo in vzgojo mladega kadra. In ker je pač praksa zahtevala, da mora biti v vseh forumih določeno število ljudi, so bili to najčiste eni in isti.

Kreniti moramo energično v to, da ne bodo v različnih političnih forumih isti ljudje, ne v različnih svetih isti, da se ne bomo več izživljali v obravnavah, ampak v delu z ljudmi, med ljudmi ob reševanju problemov in nalog. Osnovni vzrok, da se mnoge organizacije, tako SZDL in druge, ne morejo v delu osamosvojiti, je v nepravilni delitvi dela in v neprimerni porazdelitvi kadrov. Tako dosedanje delo in prevelika toleranca nezdružljivih tendenc, sta imela za posledico, da se ZK ni dovolj poglobljeno v reševanje notranjih partijskih vprašanj. Zveza komunistov — okrajni komite in občinski komiteji — so recimo vprašanje kmetijskega obravnavali tako, da so postali odgovorni za kmetijsko proizvodnjo v operativnem smislu, vse do zbiranja statističnih podatkov. Zveza komunistov je v polni meri odgovorna za kmetijsko proizvodnjo, toda ne v partijskih forumih, v drugih — v SZDL — v združenih forumih, v organih ljudske oblasti.

Kot že povedano, je delitev dela med forumi ozko povezana z razbremenjevanjem kadrov. Ni časa, da v referatu o tem na široko razpravljamo, prav pa, da v komisijah.

OK nas je na nujnost in važnost razbremenjevanja kadrov posebej in večkrat opozarjal. Naloga je zahtevala temeljito delo, vezano na rok zaradi kritične situacije in stalno delo in skrb, da se tovrstni problemi zopet ne nakopijo. Mi smo to povedali naprej in zdelo se je, da nam je vsem jasno, kaj smo s tem hoteli. Pa so bili primeri, ko je občinski komite, ne bom ga imenoval (ker bi nekdo lahko smatral, da samo tam), za člana komiteja, kateri je imel 24 funkcij in so mu jih pustili 18, obrazložil: »važne so tri — ostale pa so nevažne«. Ta član je bil in je še danes predsednik ideološke komisije. Smatram, da bi bila že ta funkcija dovolj, saj zahteva človeka, ves njegov prosti čas. V Zvezi komunistov je to najodgovornejši sektor dela, ki terja od nas poglobljeno analitično delo, zahteva brezbrižno organizacijo študija. Iz ideoloških komisij se mora čutiti skrb za delo idejno-vzgojnih komisij pri SZDL — sindikatih — LMS — LK, pa ne tako, da zaradi koordinacije vsi ljudje iz ideološke komisije imenujemo se člani vseh tistih forumov, ki imajo nalogo delati na področju idejno-vzgojnega dela.

Taka koordinacija (povsod srečujemo podobne) nas le zavaja. Je na liniji ozkosti, po nepotrebnem obremenjuje kadre, jih dela neodgovorno odgovorne — v končni fazi jih dela naveličane — jih pasivizira. Taki dirigirani člani v delu teh forumov ne vnašajo vsebine, pobud, v njih ne delajo tvorno, ne aktivizirajo in usposablajo novih mlajših kadrov, nasprotno, prej hromijo delo teh forumov in izzivijo posameznike. Namesto, da bi n. pr. v ideoloških komisijah proučevali idejno-vzgojno problematiko in z njo povezane probleme, analizirali delo posameznih izobraževalnih forumov, na osnovi določanih te forumov vsebinsko in organizacijsko usmerjali, se udeleževali njih del kot člani komiteja, kot predsedniki in člani partijske komisije, hodilo na te sestanke takrat, kadar jih kot člane vabilo, če je to redkeje, je pač manj sedenja, saj mnogi na žalost hodijo na seje in sestanke še vedno nepriljubljeni.

S takimi ugotovitvami se prečesto srečujemo na različnih področjih dela prav zaradi tega, ker se kot planirani ploti se držimo zastarelih, že zdavnaj preživetih metod in oblik dela, birokratskih pojmov, kompetenc, mehaničnega prenašanja in pridiziranja, čudnega pojmovanja, da je v sedanjih hi-

ZA NADALJNJO KREPITEV KOMUNALNE SAMOUPRAVE

Delegati so glede dela oblastnih organov ugotavljali določeno napredek, ki ga je čutili zlasti v tem, da si ljudski odbori in njihovi sveti vse bolj načrtno prizadevajo razviti gospodarstvo v občini kakor tudi ostala področja družbenega življenja, predvsem šolstvo, zdravstvo in komunalno dejavnost. Problemi tega področja pa so še vedno nezadostno zavzemanje zborov proizvajalcev za reševanje odnosov v gospodarstvu in komunih. Ti organi še niso čvrsta vez med komunom in gospodarskimi organizacijami, ne poglobljajo se v ocenjevanje delitve dohodka in drugih pomembnih vprašanj iz proizvodnje.

Skladno z vlogo okraja kot zvezo komun bi bilo potrebno v bodočnosti težišče dela okrajnega ljudskega odbora prenesti na problematiko komun. Nadalje je potrebno tudi z večjo odgovornostjo v samih komunah izboljšati dejavnost nekaterih javnih služb, ker se bo tako v še večji meri uveljavil komunalni sistem.

Slabosti dela ljudskih odborov čisto izvirajo iz nezadovoljive sestava upravnih in družbenih organov. To se zlasti pozna pri delu svetov. Ti še niso dovolj povezani z organi samoupravljanja in zbori volivcev, premalo so iniciativni, ne odkrivajo problemov ter so še zaradi tega preveč odvisni od upravnega aparata. Več diskutantov je govorilo o delu zborov volivcev. Ugotavljali so, da so ti še največkrat sklicani takrat, ko to zahtevajo predpisi, ali pa želi občinski ljudski odbor informirati volivce o družbenem planu, proračunu in temu podobno. Ker je vsebina teh zborov premalo povezana s krajevno problematiko, tudi manj aktivirajo volivce. Zbori volivcev so vsebinsko veliko boljše, ko jih sklicujejo krajevni odbori sami in razpravljajo o problemih, ki jih volivci zahtevajo.

Delegati so ugotavljali, da so krajevni odbori postali že pomembni činitelji pri reševanju komunalnih potreb in pri tem v veliki meri mobilizirajo sredstva in pripravljene državljane, ki s prostovoljnimi delom sodelujejo pri raznih akcijah. V nasprotju s krajevnimi odbori pa se stanovniške skupnosti še niso uveljavile in še vedno ne rešujejo najosnovnejših potreb državljanov. Vzrok za to je predvsem v premajhni povezanosti svetov stanovniške skupnosti z volivci.

O problemih družbenega upravljanja v zdravstvu so delegati zlasti opozarjali na nezadostno zavzemanje svetov in upravnih odborov zdravstvenih ustanov za reševanje vsebinskih, organizacijskih, kadrovskih in finančnih vprašanj zdravstvenih služb.

Delegati so tudi obširno razpravljali o družbenem upravljanju s sredstvi socialnega zavarovanja. Poudarjali so, da je ta sredstva potrebno prene-

V komisiji za delo komunistov v družbenem upravljanju je 39 delegatov obširno obravnavalo delo komunistov v organih oblasti, ljudskih odborih, svetih in zborih proizvajalcev. Problemi, na katere so opozarjali, pričajo, da se komunisti v našem okraju vedno bolj poglobljajo v vprašanja družbenega upravljanja v komunah in okraju.

sti v komune ter tako bliže neposrednim proizvajalcem — zavarovancem. Izčrpano so tudi analizirali sodelovanje med učiteljskimi zbori in šolskimi odbori, med šolo in proizvodnimi organizacijami ter drugimi družbenimi činitelji, ki lahko vplivajo na boljše in hitreje izvajanje reforme šolstva in povezovanje šole z življenjem v občini.

Ob tej obširni analizi dela organov družbenega upravljanja so delegati ugotavljali, da so se komunisti doslej le preveč zadovoljevali s tem, da so naši organi bolj v formalnem smislu zadovoljevali raznim zakonskim predpisom. Komunisti pa so premalo storili za proučevanje globljih problemov družbenega upravljanja, razvoja socialističnih sil, odnosov in nasprotij, ki v tem upravljanju nastajajo. Poudarjali so, da bo hitrejšemu napredku socialistične demokracije pripomoglo le posledenice odpravljanje raznih pomanjkljivosti, ki so predvsem v premajhni povezanosti s proizvajalci, neodločnost pri od-

pravljaju pomanjkljivosti, puščanju negativnim težnjam, samovolji in nekritičnosti, ozkih krajevnih težnjah in temu podobno. Za boljše delo komunistov v upravljanju in organih družbenega upravljanja pa bo potrebno, da Zveza komunistov, zlasti pa okrajni in občinski komiteji, poverjeništa in aktivisti uveljavijo svojo organizacijsko vlogo, pomagajo komunistom v idejnem pogledu, spremljajo njihovo delo in jih pravilno razporejajo na razna področja upravljanja. Kot ena izmed osnovnih nalog in tudi stalna vsebina dela organov upravljanja mora postati skrb za izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi. Pri tem pa se morajo komunisti s svojim osebnim zgledom uveljaviti kot nosilci teh prizadevanj. Osnova njihovega dela pa mora biti skrb za upoštevanje in uveljavljanje pobud in predlogov proizvajalcev in državljanov ter krepitev njihove vloge v sistemu družbenega upravljanja v komunah.

Socialistične odnose v proizvodnji

V komisiji za delavsko samoupravljanje so delegati poudarjali, da mora tudi v bodoče biti ena izmed najvažnejših nalog Zveze komunistov pospeševanje proizvodnje in produktivnosti dela, ker drugače ne bo mogoče izboljšati življenjske ravni delovnih ljudi Pomurja in povečati materialnih osnov delavskega samoupravljanja. Ta načela je potrebno smejeje uveljavljati zlasti v kolektivih manjših gospodarskih organizacij, v katerih je opaziti, da za svoje neuspehe radi iščejo objektivna opravčila, v bistvu pa zanemarijo reševanje problemov, kot so boljše izkoriščanje proizvodnih možnosti, popolnejša organizacija dela, povečanje storilnosti z ustreznimi in spodbudnim načinom nagradjanja, vzgoja kadrov in skrb za ustvarjanje socialističnih odnosov v proizvodnji.

Delegati med odmorom

Razprava v komisiji za ideološka vprašanja

področij, razčiščevanju vseh nejasnosti in se potem za izvajanje sklepov tudi enotno zavzemati.

Komisija je tudi skrbno analizirala sistem stipendiranja tako v kadrovskem in materialnem pogledu. Delegati pa so v razpravi tudi poudarili, da je potrebno večjo skrb posvečati kadrovanju v razne politične šole, absolvente teh šol pa smotneje zaposlovati tako v partijskem kakor tudi v političnem in družbenem delu.

Komisija je v vsem svojem delu ugotavljala, da se je le z doslednim odpravljanjem vseh organizacijskih slabosti in nadaljnjim razvijanjem vseh oblik študija komunistov možno odločneje in uspešneje zastopati zaostali miselnosti, verskim predsodkom, pojavom malomeščanstva in birokratizma. Za dosego teh ciljev pa so komunisti dolžni razviti aktivno delo v Socialistični zvezi. Ljudski mladini, sindikatu, organih družbenega upravljanja in v vsem družbenem in društvenem življenju.

Zveza komunistov bo mora la v reševanju vseh teh problemov še bolj uveljaviti svojo vlogo v organih samoupravljanja, sindikatih, SZDL, strokovnih društvi in to zaradi nenehne krepitve vloge subjektivnih sil in poglobljanja delavskega in družbenega samoupravljanja. Doslednejše bo potrebno odklanjati razne pojave nedemokratskih postopkov, nerazumevanje potreb kolektivov, bitokratsko dogovarjanje samo z vodilnimi upravnimi kadri, kakor tudi pojave dvoličnosti in demagogije. Spoprijeti se bo morala z naivno, obrtniško miselnostjo v proizvodnji in se odločneje boriti za uveljavljanje smejejših načrtov rekonstrukcij in razvoja proizvodnih sil.

Delegati so ugotavljali, da izkušnje pri dosedanjem sistemu delitve dohodka omogočajo prehod na stimulativne oblike nagradjanje po delu. Toda te možnosti doslej še niso bile v celoti izkoriščene. Posebno nekatere panoge (obrti, trgovina, gostinstvo) v tem pogledu občutno zaostajajo. Uveljavljanje teh oblik nagradjanja je ovirala tudi miselnost, da gre pri tem le za pravilno

(Nadaljevanje na 6. strani)

ljenje. Vloga partije postaja vse odgovornejša, kajti nadaljnji razvoj našega socialističnega sistema je v velikem obsegu odvisen od ravni zavesti državljanov in ne samo od materialnih pogojev in prav socialističnega vzgoja je eno najvažnejših in najodgovornejših delovnih področij za komuniste. Zato Zveza komunistov ne le ne zmanjšuje svojo vlogo in odgovornost za uspešen razvoj socializma, marveč jo še veča. Če sama sebe še več ne proglasa za »vodilno« ampak »zavestno silo« to le pomeni, da si vodilno vlogo pridobiva s pravičnim delom! Na osnovi vsestranskega poznavanja družbenih zakonov s političnimi in organizacijskimi sredstvi aktivizira in mobilizira množice za borbo in si šele ta borba in rezultati te borbe dajejo značaj voditelja. Iz vsega tega sledi, da se ZK kot celota in vsak komunist posebej, mora za svojo vodilno vlogo v gibanju delovnih množic neprestano boriti, aktivno braniti svojo politično linijo in jo spreminjati iz svojega subjektivnega prepričanja v široko politično zavest ljudstva, v materialno silo socialistične graditve. Tako delo pa zahteva od nas nenehno idejno-politično usposabljanje, pravilno vsebino in stil dela.

Dosedanja vsebina dela partijskih forumov in tudi metodska obravnavna problemov ni vedno zasledovala navedenih ciljev. Delitev dela med posameznimi političnimi forumi in drugimi organi v našem okraju še vedno ni izdelana. ZK se še vedno ukvarja z obravnavo problemov z gospodarskega in drugih področij z vidika, kot bi to morala delati SZDL in sindikati ter zlasti LO, zbori proizvajalcev, sveti, družbeni samoupravni in upravni organi.

Prav, da tudi take probleme, kot do sedaj, sicer obravnavamo v komitejih, toda vedno iz različnih aspektov, predvsem z vidika nalog in dejavnosti komunistov, da jih tako usmerimo na uspešno delo v vseh političnih, družbenih in društvenih organizacijah.

Imamo sicer maloštevilno partijo, tudi po sestavi je mlada in idejno še ne razvita, pa je vendar procent komunistov v političnih in družbenih organizacijah in organih dovolj velik, da bi tu vpliv komunistov ne smel biti pogrešan. Zato je prav, da danes temeljiteje ocenimo, kje so vzroki, da se skoraj ene in iste stvari enako obravnavajo po različnih forumih in srečevanjih povsem enake sklepe, saj vse to po vzroču huje posledice, kot si jih morda predstavljamo. S tem, da hodimo čisto iz seje na sejo, pa tam na enak način obravnavamo ista vprašanja, ni časa za poglobljanje in dru-

NALOGE ZVEZE KOMUNISTOV V NADALJNJEM RAZVIJANJU

(Nadaljevanje s 3 strani)

tri, obsežni in zato čisto kompli-
cirani dejavnosti nekaj važno, ne-
kaj pa ni, in da smo kot mesarji,
ki lepemu kosu mesa vsiljujemo
še kosti, tako da članu ZK poleg
važnega nameramo še celo vrsto
nevažnega dela. Če je v izgradnji
socializma res nekaj nevažnega,
potem to pustimo, se s tem ne u-
kvarjamo, ker ne spada v sklop
našega dela. Če so pa nekatere
funkcije zaradi dela, ki je s temi
funkcijami povezano, odgovornej-
še, zahtevnejše in druge manj

renco, da ob obravnavi teh vpra-
sanj temeljito ocenimo politiko št-
penderanja in vprašanj o skrbi za
ljudi, ki jih šolamo. Poročilo go-
vori o teh problemih, zlasti v po-
glavju »Kadrovska problematika«.
Tu gre za upravičeno kritiko, ki
zahteva energične ukrepe za od-
pravo pojavov, ki jih povzročajo
ljudje na vodilnih položajih, ki na-
črtno zavirajo šolanje in sprejem
v službo mladih strokovnjakov,
gre za nerazumljiv odnos gospo-
darskih organizacij do teh proble-
mov, ki ga kaže pregled na strani
90. Lendavska podjetja štipendira-

napredkom, pa bi si v ZK najlaže
razčistili eventualno nejasna
vprašanja in se v njej usposabljal
za učinkovito delo. V takem na-
šem delu ne rabimo kandidatskega
staža v formalnem smislu – po
statutu – imamo ga v praksi stal-
no na razpolago. V takem delu ni
potrebno nobenih planskih števil
za sprejemanje. Plan konkretnega
dela in njegovo izvajanje nam bo
istočasno dalo najprimernejše in
najsigurnejšo osnovo za perma-
nentno izvajanje kadrovske politi-
ke. Smatramo, da je v iznešenem
tudi odgovor, ki se nam postavlja

vinorejski proizvodnji. KZ se vse
bolj krepijo v materialnem pogledu,
v sredstvih za proizvodnjo in za
lastno proizvodnjo. Preko raznih
oblik kooperacije se tudi v privat-
nem sektorju uporabljajo sodob-
nejša proizvodna sredstva, kvali-
tetnejša semena, umetna gnojila
itd. Vse to smo obširno navedli v
poročilu. Rezultati kažejo, da je
bila preusmeritev, ki so nam jo
nakazali višji politični in oblastni
forumi, ne samo pravilna, ampak
koristna, tako za skupnost Pomur-
ja kot za slehernega kmečkega
proizvajalca, ki se vključuje v na-
predno in donosnejšo kmetijsko
proizvodnjo.

ke tamkajšnje subjektivne si-
le, organizirane v vaški skup-
nosti, v KO, sekcijah SZDL,
zbirah volivcev, dotlej bodo
na tem področju stalne težave.
Mi danes v LO, v svetih in dru-
gih družbenih samoupravnih
organih ne rabimo ljudi, ki le
glasujejo ali določajo neko po-
litiko, ki nam je v načelu jas-
na, ampak ljudi, ki se v teh fo-
rumih sestajajo zato, da tamkaj
povedo odkrito svoja mnenja,
da se tako izkristalizirajo pri-

nogradniški proizvodnji (plantažni
nasadi). Navedene naloge pa niso
le stvar KZ, v isti in še večji me-
ri KG, ki so se v dosedanjem
procesu že izgradila in ni več raz-
logov, da k temu ne bi pristopile.
Prvim in drugim pa morajo nu-
diti sistematično pomoč politične
organizacije tako pri razvijanju
pozitivnega razpoloženja kot v
borbi zoper negativne pojave.
3. Ze ves čas nazaj ugotavlja-
mo, da je v kmetijstvu na našem
področju živinoreja v ekonom-
skem oziru še sedaj in prav tako
v perspektivi najinteresnejša
panoga proizvodnje. Ta že danes
zajema preko 80% vseh tržnih vi-

Delovno predsedstvo konference

zahtevne in tako je, POTEM JE OB
TAKEM STANJU PRAVILNI RAZ-
POREDITVI KADROV NUJNO DA-
TI VEČJI POUČILNIK IN VEČJI
ODGOVORNOSTI KOT SMO TO
DELALI DO SEDAJ. Le tako se
bo vsak na svojem področju lahko
lotil res poglobljenega dela, ki bo
dajalo tudi praktične in koristne
rezultate.

V ilustracijo k navedenim pro-
blemom se samo to. Ko se človek
udeležuje sej raznih svetov in ko-
misij, ugotavlja, da se razpravlja
o zelo važnih vprašanjih. Mnoge
od teh zahtevaj kontinuirano delo
za daljše obdobje. Pa vidiš tamkaj
skoraj 50 odst. takih ljudi, ki so
po svojih poklicnih in družbenih
dejavnostih že toliko vezani, da je
težko pričakovati, da bodo lahko
aktivni realizatorji sprejetih za-
ključkov, se moras resno vprašati,
kdo pa naj sedaj dela. Res je nu-
jno, da so v forumih ljudje, ki po-
samezne probleme znajo pravilno
ocenjevati, TODA TAKE SEJE SE
SKLJUČUJEJO TUDI ZA TO, DA
SE NA NJIH ISTOČASNO IN SE
POSEBEJ VEDNO DOGOVORIMO,
KAKO BOMO PROBLEME RESE-
VALI IN DA JIH DEJANSKO TU-
DI RESUJEMO. Če pa cela vrsta
ljudi gleda na uro že med sejo,
misi na svoje drugotne naloge in
na prihodnji seji ob realizaci-
ji sklepov po največjo potiskati
glavo pod mizo – potem delo ob-
leži vedno le na ramenih posa-
meznikov in rezultati nikoli niso
takšni, kot bi lahko in morali biti.

Se to: v delu naših kadrovskih
komisij, tako okrajne kot občins-
kih, moramo ugotoviti veliko
koristno opravljeno delo. V poro-
čilu o tem govorimo. Kadrovske
probleme so bili in so še tako pe-
reči, da so zahtevali nujno reševan-
je. Prav, da so se jih lotile te komi-
sije, ker se z njimi drugi forumi
niso ukvarjali. V delu smo zasle-
dili celo vrsto primerov odkritega
zastavljanja, pa tudi zaviranja
pravih principov in sistematike
v reševanju tega tako važnega
vprašanja. Toda danes z doseda-
njim sistemom nikakor ne more-
mo več nadaljevati. Ne samo za-
radi tega, ker smo se obrnili na-
vzven in močno zanemarili ka-
drovska vprašanja v ZK, enako
tudi iz razloga, ker smo si pri
lastili del in kompetence, ki so-
di v področje dela kadrovske
komisije pri LO, socialno-kadrovske
komisije, v podjetjih, v zavodih in
ustanovah, v političnih in družbe-
nih organizacijah. Tako je danes
prizadevno analizirano kadrovske
stanje na posameznih področjih,
ugotovljene so slabosti, tako da ve-
mo, proti čemu se je treba boriti,
in znane so potrebe, pogoji in
principi, preko katerih bomo
manjkajoči kader lahko najhitreje
dobili. Toda ob dejstvu, da smo
zanemarili delo pri reševanju
notranjih partijskih kadrovskih
problemov, da nismo zlasti
mlajših kadrov sistematičneje
zaposlovali po njihovi zain-
teresiranosti in znanju in jih
tako usposabljali za prevzem
vse odgovornejših in zahtevnej-
ših nalog, da preobremenjen z
delom nismo razbremenjevali,
da se nismo dovolj ukvarjali s
politiko pravilne delitve dela,
smotne zaposlitve, nadaljnjega
idejnega in strokovnega uspo-
sabljanja posameznih članov
ZK – nismo v dovoljni meri
uspešni v ZK izgraditi takega si-
stema in vsebine dela, ki bi
nam nenehno formiral dovolj-
no število sposobnih kadrov za
delo v organih oblasti in orga-
nih družbenega samoupravlja-
nja. In danes, ko se mora delo
komisij pri komitejih preusme-
riti prav na reševanje teh vpra-
šanj – niso dovoljno organizaci-
jsko in kadrovske usposobljeni
forumi za delo na kadrovskih
problemi, ki so jih izhale parti-
jske komisije. Danes kadrovske
komisije pri ZK postajajo celo ser-
vis za iskanje in dodeljevanje ka-
drov. Kjerkoli kaj manjka, naj re-
ši kadrovska komisija, njo se za-
dolžuje, od nje se zahteva. Teh
neka ugotovitev, več jih je nave-
denih v poročilu, pa to niso še
vse, konferenca naj jih temeljito
obdeli, ZAHTEVA TAKOJSNO
IN KATEGORIČNO PREUSMERI-
TIV SEDANJEGA SISTEMA IN
VSEBINE DELA PARTIJSKIH KA-
DROVSKIH KOMISIJ. Morda je
prav še enkrat opozoriti konfe-

STARTNA TOČKA JE SEDANJE STANJE

Članstvo v ZK smo v zad-
njem času številčno dokaj o-
krepili, dvignilo se je za 612
ali 41 odst. v primerjavi s stan-
jem v začetku leta 1958 pre-
pocasi, a vendar se zboljšuje
socialni sestav. Delavcev je se-
daj 26, prej 23 odst., uslužben-
cev 52, prej 61 odst., zmanjša-
lo se je število kmetov od 8,2
na 5,6 odst in močno dvignilo
število ostalih od 7 na 14 odst.,
tu pa so vsi ti dijaki na sred-
nji KSS, ki v pretežni večini
izhajajo iz vrst delavcev in
kmetov.

Pri tem pa imamo celo vrsto
podjetij in vasi, kjer nimamo niti
članov niti osnovnih organizacij
ZK. O tem problemu smo veliko
razpravljali. Zadeve gredo počasi,
ker stvari ne vidimo v njenem
kompleksu. Najbolje v takih po-
djetjih ni razvito delo sindikatov,
ni čutili delavskega samoupravlja-
nja, je nenehna cela vrsta osnov-
nih vprašanj, kot so nagrajevanje
po delu, boljša organizacija dela,
skrb za sposobne kadre, za izobra-
ževanje kadrov, za rekonstrukcije
in tehnične izboljšave, je tu največ
izkrivljanja socialistične demokra-
cije, odnosa do kadrov in do ljudi
in podobno. Prav na takih področ-
jih so največje težave pri uva-
janju donosnejše kmetijske proiz-
vodnje, težave okrog tla, so tu ne-
rešeni socialni in komunalni pro-
blemi, skratka vsa tista vprašanja,
ki bi olajšala in izboljšala življe-
nje delovnemu človeku in ki bi jih
morate reševati subjektivne sile v
sklopu vaških skupnosti.

Takšno je stanje, analize, ki smo
jih delali, so to pokazale. Zato se
je torej potrebno lotiti reševanja
teh vprašanj. Občinski komiteji,
njihove komisije in člani ZK na
delu v drugih političnih forumih,
družbenih organih pri LO se mo-
rajo sistematično in dosledno lo-
titi reševanja konkretnih problemov
in ob reševanju teh razvijati ka-
drevsko in družbeno samoupravlja-
nje, delo sindikatov, SZDL, LMS in
podobno. Taka vsebina in metoda
dela je edino uspešna v odpravl-
janju slabosti, preko nje se krepi
in razvija družbeni mehanizem, iz-
vršuje prevzema državljansko in
postavlja soliden temelj za konti-
nuirano delo v bodoče. Ostro se je
treba torej v bodoče zoperstaviti
mnenju in z njim povezanim te-
ninam, da je v takih podjetjih in
področjih nujno ustanoviti OO ZK
pa se tako razvija in izraža, kdo
izpolnjuje pogoje za Zvezo, na-
mesto, da ob reševanju takih in
stičnih, a vedno aktualnih proble-
mov, ki pomenijo hitrejši rast so-
cialističnih družbeno ekonomskih
odnosov med ljudi, v Zvezo ko-
munistov pritegnemo vse tiste
proizvajalce, ki najbolj težijo za

od tistih OO ZK, ki ničesar niso
ali so zelo malo storile na spre-
manju mladih kadrov v ZK. Ker
niso tako delale, niso mogle ka-
drovati in celo bolje da niso, ker
bi novoprejeti doživljali v njih
delu prečesto bridko razočaranje.
Ko ocenjujemo delo OO ZK na
vaseh po njih dejavnostih, moramo
ugotoviti napredek, ki pa je mini-
malen, če upoštevamo kakšen bi
lahko bil, če bi te organizacije ne
bile vse preveč vase zaprte. Če bi
aktivnost posameznikov ne bila
direktno usmerjena iz osnovne or-
ganizacije na problem, namesto
preko obstoječih družbenih meha-
nizmov, na krepitev in razvijanje,
na iskanje vsebine in metode de-
la teh mehanizmov. Tako delo bi
in bo afirmiralo ZK na vasi, nje-
no članstvo bo na vasi imelo vpliv,
kmečko prebivalstvo ga bo ocenje-
valo po konstruktivnem delu za
napredek vasi, skupnosti in s tem
posameznika in ne po tem ali
hodi v cerkev ali ne, ali
pošilja otroke k verouku
in k birni ali ne, in po-
dobno. Tako delo bi vneslo v
sistem in vsebino dela v SZDL, v
krajevne odbore, v zbor volivcev,
mobiliziralo bi širok krog držav-

Pozdrav gostom — Šopek rož članu CK ZKS dr. A. Vratuš.

ljanov za reševanje pametnih in
koristnih zadev in manj bo časa in
vse manj raznih možnosti uspešne-
ga uveljavljanja konzervativnosti,
drobnolastniških tendenc, strase-
nja s hudičem in peklor za ceno
katerega, da se mu izogne, je tre-
ba na tem svetu »crkavati«. Tako
delo bo pomenilo mobilizacijo lu-
di v smeri zavestnega vključeva-
nja na reševanje aktualnih pro-
blemov in istočasno najuspešnejša
borba zoper poedine nasprotnike
napredka na vasi, ki jim je osnov-
ni cilj materialna in idejna za-
ostalost preproste prebivalstva,
ker si le tako lahko obdržijo svo-
je izkoriščevalske pozicije. Zlasti-
no, a vendar resnično in za njih
dokaj neperspektivno je to, da le
beda in zaostalost ljudi pomeni
njihov obstoj, vsakega napredka
in blagostanja pa se bojijo. Takšno
je v drugačna ne more biti ta
ugotovitev, zato ni razlogov za bo-
jaz in strah, da bi v bodoče
ostreje ne posegali s celo vrsto
preprečitve dokumentacije, ki nam
jo lahko nudi praksa in pogloblje-
ni študij na reševanju te proble-
matike. Vsak oportunitizem ob re-
ševanju teh problemov nas lahko
le ovira, zato mu je potrebno na-
povedati neumljivost, bol, dosledno
pa z njim takoj opraviti v vrstah
ZK. Proces tega dela pa nam bo
neprestano vsiljevali ljudi, ki jih
bomo lahko predlagali in volili v
LO in njihove družbene organe v
SZ, v politične, družbene in dru-
štvene odbore in odpravljene bo-
do težave, kako številno in kvali-
tetno krepi subjektivne sile in
zlasti ZK.

Vseh slabosti v delu OO ZK na
vaseh pa ne moremo naprtniti tem.
Tako, kot smo delali mi s stvarmi,
s katerimi smo se ukvarjali v parti-
jskih forumih, so se na enak na-
čin ukvarjale več ali manj uspeš-
no tudi OO ZK na vaseh. Odločni
ukrepi, da menjamo organizaci-
jske oblike in zlasti metode, obli-
ke in vsebino dela v partijskih in
drugih forumih bo vneslo takol
tudi zaželeno spremembo v delu na
terenu.

V kmetijski proizvodnji smo tu-
di na našem področju v zadnjem
obdobju v ekonomskem smislu do-
segli prav lepe rezultate. Povečali
so se hektarski donosi, velik na-
predek je bil dosežen zlasti v ži-

Referat tov. Ivana Rosa na konferenci ZKS

PLOD KAKSNEGA DELA SO DOSEZENI REZULTATI IN KAKO SO SE VZPOREDNO KREPILI SOCIALISTIČNI ODNOSI NA VASEH?

Konferenca mora predvsem
to oceniti in dati jasen odgo-
vor. Želim dati le nekaj misli
za uvod v razpravo.

1. Brez dvoma, da je kmetijs-
ka proizvodnja in uvajanje
socialističnih odnosov na vasi
bila in je še danes zahtevna in
dokaj komplicirana naloga.
Prav je, da so se je z vso res-
nostjo lotili reševati forumi
ZK, tako okrajni kot občinski
komiteji. Toda to delo je teklo
vse do nedavnega tako, da smo
te forume in zlasti obstoječe
aktivne pri občinskih komitejih
spremenili v neposredne akcijs-
ke organe, ki so dostikrat mi-
mo ljudskih odbornikov, zbor-
ov proizvajalcev, svetov za
kmetijstvo ZS, OO ZK, SZDL,
individualno prepričevali pri-
vatnega proizvajalca o kori-
stnosti uporabe sodobnih agro-
tehničnih ukrepov in ga pridobi-
li, da se je vključil. Kritika
takega dela vsiljuje sicer že
spremembe, tako da so o teh
nalogah vse več razpravljali v
tistih forumih, ki so za to delo
predvsem odgovorni. Toda raz-
prave tu niso vedno najboljše,
zato še vedno ni čutili aktiv-
nega in kontinuiranega dela
teh organov. Ko smo v zad-
njem obdobju direktivno za-
htevali, da naj se partijski ko-

merna stališča in odgovorijo,
kaj in kako delati, da bodo to,
kar so sklenili, v praksi najla-
žje in najbolje izvedli. V ta-
kih forumih naj bodo ljudje,
ki s svojim prizadevnim delom
in kvalitetnimi napori širšega
kroga ljudi, ki si ga znajo mo-
bilizirati ob sebi, vodijo bitko

Pionirka poklanja šopek sekr.
OK ZKS Ivanu Rosu

za izvajanje vseh tistih nalog,
ki na področju ali v kolektivu,
ki ga zastopajo, pomenijo kva-
liteten napredek. Bodoče raz-
prave v partijskih forumih in
v delu ZK kot celote morajo
biti usmerjene izključno za do-
sego tega cilja.

VPRAŠANJE SOCIALISTIČ- NIH ODNOSOV, KI NAJ SE FORMIRAJO OB IZVAJA- NJU KMETIJSKE POLITIKE NA VASEH

Bitka za večjo kmetijsko proiz-
vodnjo se je bila od sedaj na ši-
roki fronti, na osnovi zelo različ-
nih oblik vključevanja zasebnega
proizvajalca. Ugotovimo lahko, da
nam je tukaj študij E. Kardelja
»Problemi socialistične politike na
vasi« odkril serijo možnosti, ki se
jih v praksi že ali se jih lahko
poslužujemo. Smatramo pa, da
danes ni več neke posebne potre-
be, hlastanja po razmetanih in
drobnih parcelah, ki nam jih kmet
na veliko prigovarjanje da, če je
pameten, celo ponudi v sodelovan-
je. Na takih razmetanih parcelah
KZ ni v stanju razviti visoke, ce-
nene, skratka rentabilne proizvo-
dnje, s tako politiko si kmet s po-
močjo družbe in njenih sredstev v
določenem kolobarju iz leta v le-
to izboljšuje svoja zemljišča. Če
smo predragi, in poceni pri taki
proizvodnji ne moremo biti, in če
mu kaj spodleti, ker po svoje kal-
kula, pa zažene hrup in ustvarja
politično nerazpoloženje. Osnovna
dejavnost KZ in pomoč subjektiv-
nih sil mora smejele kreniti v or-
ganiziranje lastne proizvodnje, ki
si za KZ lahko omogoči preko
odkupa in zakupa zemlje (zato si
mora še sedaj zagotoviti potrebna
lastna finančna sredstva, da bo
lahko najemala dodatne kredite) in
smejele mora kreniti v organizira-
nje vsakega kolobarja. Tu se pri-
vatni proizvajalec več ne vključuje
s poednimi kulturami in vsako
leto drugimi površinami, ampak z
določeno površino za več let, z
vsemi kulturami, ki jih zahteva
ekonomsko utemeljen kmetijski
kolobar na takem zemljišču. Le na
takih površinah je podana osnova
za organizirano, donosno in cene-
no proizvodnjo, kar lahko in mo-
ra upoštevati KZ, da bo pravično
stimuliral tudi privatni proizvajal-
lec. Tega dosežka pa ni mogoče do-
seči na osnovi administrativnih
ukrepov – odklop LO, kar na za-
lost mnogi mislijo, ker le ti ne
morejo zamenjati aktivnega poli-
tično-ekonomskega prepričevanja,
nikoli v polni meri zajamčiti eko-
nomskega uspeha, ki je najmoč-
nejši mobilizacijski faktor za tak
način proizvodnje. Administrativni
ukrepi so lahko le pripomoček za
vestnim silam, da disciplinirajo po-
sameznika, ki s svojim zoperstavlja-
njem škoduje že formiranim in-
teresom večine. Enakih principov
kot v poljedelski proizvodnji, se
moramo lotiti tudi v sadlarsko-vi-

POLNA LASTNA CENA

Problem, ki še vedno ni rešen,
čeprav smo ga tolikokrat obravna-
vali: Vsi vemo, da je naša proiz-
vodnja razmeroma še draga. Na
njo vplivajo tudi določeni objektiv-
ni faktorji kot so visoke cene re-
produkcijskega materiala, strojev,
gradbenih storitev, pa morda še
kaj. Placovanje po učinku je tu že
marsikaj izboljšalo, a pokazatelj
cene proizvodov so še vedno taki,
da z njimi ni nihče zadovoljen.
Splošen zaključek, ki naj bi opravi-
čeval tak stanje, »je neurejena
metodologija obračunavanja«. S
tem, da ta ni v redu se strinjamo.
Toda, če npr. proizvoznice
stroške pravično na vse proizvo-
de, je končni rezultat isti. Tu gre
za pomembnejše zadeve, za pro-
bleme, ki jih bomo verjetno lahko
rešili le s popolnejšim nagrajevan-
jem po učinku, ki bo potegnili za
sabo še boljše organizacijo dela,
štednjo na materialu in času,
vzpostavili večjo potrebo po uspo-
sabljanju za vsako delovno me-
sto, dal smer proizvodnji in tistim
investicijam, ki so v ekonomskem
oziru najefektnješe. Smatramo, da
odgovorni kadri in organi ta vpra-
šanja morajo čimprej rešiti – re-
šili pa jih bodo, če tu pri iskanju
rešitev in pri predlogih ne bo
manjkalo organov delavskega sa-
moupravljanja in slehernega proiz-
vajalca. Če tega problema rešili ne
bomo, bodo nastali težji ekonomski
problemi, zaradi katerih bo fluktu-
acija delovne sile neizbežna. Pol-
na lastna cena pa ni le problem
kmetijskih organizacij. Ti proble-
mi obstajajo tudi v drugih gospo-
darskih organizacijah, v javnih
ustanovah in uradih. V slednjih
storilnost čisto ni taka kot bi
lahko in morala biti. Za iznešena
stanja obstoja cela vrsta vzrokov,
ki so v pretežni meri subjektivne-
ga značaja. Ker neposredno priz-
devalo proizvajalca v obliki njego-
vih dohodkov in potrošnika v ce-
nah, jih v bodoče ne moremo več
zanemarjati. ZK bo kot drugje tu-
di v reševanju tovrstnih proble-
mov morala zastaviti ves svoj
vpliv in z aktivnim delom v pri-
stojnih forumih iskati in najti
ustrezne rešitve.

VPRAŠANJE PRENASELJE- NOSTI IN SEZONSTVA

Prenaseljeni smo, v slovenskem
merilu smo daleč spredaj in tudi
v jugoslovanskem merilu na prvih
mestih. Ob vsem tem pa o brezpo-
selsnosti vendar ne moremo go-
voriti. Vse, kar lahko dela in hoče
delati, je zaposleno, saj čisto v
domaćih sezonskih delih, n. pr.
gradbeništvu, ni mogoče dobiti ne-
kvalificirane delovne sile. Vendar
je ta zaposlitev – v mislih imam
privatnega kmetijskega proizvajal-
ca – silno neproduktivna, iz rok v
usta. Povzroča nam težave v vva-
janju napredne kmetijske proiz-
vodnje, pritiska na socialne in
zdravstvene fondе občin, in po-
vzroča še celo vrsto drugih pro-
blemov. Ob tem se v glavnem po-
javljata dve miselnosti, dve težnji.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Gostje na konferenci

SAMOUPRAVLJANJA TER SOCIALISTIČNIH ODNOSOV MED LJUDMI

(Nadaljevanje s 4. strani)

Hitra industrializacija, ki poraja tudi ozke lokalistične tendence, in kvalifikacija kadra, ki bi se lahko poiskala trajno zaposlitev drugje. Mislim, da si mi pred temi problemi ne smemo zatiskati oči, oni obstojajo in nujno jih bo reševati. Vprašanje je le, kako. O tem si moramo biti enotni. Hitra industrializacija je lahko kaj čuden pojem in nedosegljiv cilj, če ga ne pogledamo z realne strani. Izgradnja novih kapacitet je stvar premočnejših sredstev, kaj in kje, in istočasno vprašanje finančnih sredstev, torej naše lokalne ekonomske moči, če hočemo startati tudi na sredstva iz naslova kreditov. Brez dvoma, da tu obstojajo še skrivne rezerve, preko katerih lahko pridemo do večjih materialnih in finančnih sredstev. Na osnovi boljše organizacije dela, manjših tehničnih izboljšav, na osnovi pravilnega nagrajevanja dvigali storilnost in proizvodnjo, z vzpodbudno delitvijo sredstev med komuno in podjetji, jih lahko ustvarimo. Z ekonomskim in tudi drugačnim reševanjem tega, kar pritiska preko sociale in zdravstva na fonde občin jih lahko prihranimo in še več možnosti je, kako priti do sredstev. Medtem je vključevanje sredstev prebivalstva eden največjih in najučinkovitejših faktorjev, ki nam tu lahko pomagajo. Naj navedem pripravljenost ljudi s statističnimi podatki, v katerih ni zajeta cela vrsta dejavnosti prebivalstva. Od leta 1956 dalje se je v skladu z decentralizacijo in nespolnih praktičnih uspešnostih, da se vrednost vsakega dinarja silno poveča, puščalo vse preveč sredstev iz naslova krajevnega samoprispevka KO ali dajalo kot dotacija društvom, KO in gradbenim odborom, da s temi sredstvi gradijo domove, šole, vaske poti, mostove, pokopališča, izvajajo elektrifikacijo in še druga dela. KO in odbori od leta 1956 do danes razpolagali s 362 milijoni sredstev, vrednost izvršenih del pa znaša 593 milijonov. LO občin so v akcijah, ki jih je izvajalo prebivalstvo, vložili 145.330.000 dinarjev sredstev, vrednost opravljenih del pa znaša 612.100.000 dinarjev. K skupno vložnim 570 milijonom je torej v štirih letih prebivalstvo pridalo 697 milijonov lastnih sredstev, največ v obliki prostovoljnega dela in materiala in s tem izgradilo objekte, ki predstavljajo preko 1 milijardo 205 milijonov vrednosti. Tu ni vstehtja cela vrsta del, kot je izgradnja industrijskega objekta v Prosenjakovih, gradnja tekstilne tovarne v Lutomeru, rušenje objektov za pridobivanje materiala v Murski Soboti itd. Navedena dejstva in ugotovitve nam dajejo neslutene možnosti in za realizacijo raznih potreb, ki jih bo prebivalstvo vedno podpiralo, če bomo k njemu pristopili z izdelanimi in utemeljenimi predlogi. V teh okvirih smo, in je v bodoče še bolj potrebno ustvarjati tudi pogoje, ki bodo prenaseljenim prebivalcem, zlasti mladini, omogočali kvalifikacijo in s tem stalno zaposlitev tudi iz-

Danes ponovno kot doslej govorimo o potrebi združevanja KZ v večje ekonomske enote, forsira pa se neka akcija pod pojmom likvidacija manjših KZ. Smatram, da je tako pojmovanje nevzdržno in da je vsaka akcija, ki bi naj bila celo vezana na rok, nepravilna in zato neosvojljiva. Tu lahko in mora iti le za proces nadaljnega postopnega prenašanja določenih nalog in služb in vsega tistega, kar bi v ekonomskem pogledu predstavljalo napredek, na primeren center.

Posamezne KZ se o tem že dogovarjajo. Naša naloga je tak proces pospeševati na osnovi dokazovanja, da je obstoječe probleme in še zlasti naloge perspektivnega pomena možno učinkovito reševati le v združevanju, to je v ekonomsko močnejših, kadrovske sposobnejših ekonomskih enotah, ko obstoječe KZ ostanejo še naprej popolnoma samostojni obrati s svojimi obratnimi ZS in UO in sodooločajo ter so upravljalci vse tisto, o čemer so se sporazumno dogovorili, da bodo iz čisto ekonomskih interesov za vse hitrejši razvoj svojega področja prenesle na tak center. ZK in vse subjektivne sile morajo biti v tem pogledu iniciator in močna opora v realizaciji konstruktivnih in naprednih teženj, pa tudi v razkrinkavanju nazadnjaških tendenc. Mislim, da moramo ostro obsoditi tudi vsako sektašenje.

Ni daleč čas, ko bo v KZ prišlo lepo število kmetijskih tehnikov iz izredne dvoletne KSS. Vsi so člani ZK. Čaka jih važno, zahtevno in odgovorno delo. Dosedanje izkušnje, ko so nekateri že prišli, pa nam kažejo vrsto slabosti. Komaj je prišel in se roka-vo, kot pravimo, ni zavihal, pa že komandira in vse dosedanje delo kritizira. Proti se stanova-ti v vasi. Zahteva moped, da se vozi v službo, želi se zaposliti drugje in ne pri štipendistu, hoče takoj v višje šole in podobno. Pa tudi KZ ne vedo, kaj naj dela. Usmerjajo ga na neproizvodne dejavnosti ali ga uporabljajo za razna »skakanja« od kmeta do kmeta. Vse kaže, da gre ob teh vprašanjih za globlje stvari, za probleme, ki jih moramo reševati takoj in z vso resnostjo. Kmetijski strokovnjaki in še zlasti tisti, ki so člani ZK, morajo in vsi pogo-ji so, da lahko postanejo jedro

bi delovnega človeka in za urejanje socialističnih odnosov med ljudmi se vse premalo naređili. O stanovanjskih skupnostih in njih nalogah smo imeli vrsto zelo koristnih razprav, zbrana je kopica najrazličnejših dobrih, pa tudi neuresničljivih predlogov, proble-

terialu ni težko najti, kakšne so v sedanjem razvoju naloge poverjeništev, stanovanjskih skupnosti pri občinskih komitejih in aktivov komunistov, ki se naj v teh organizirajo po svoji zainteresiranosti za to, da bi se laže usposabljali za delo prav na navedenih področjih

kazali koristni in uspešni, bo treba v nadaljnjem delu še bolj krepiti in razvijati. Vse, kar je bilo negativnega, razni propusti in pomanjkljivosti, pa naj so te izhajale iz idejno politične dezorijentacije ali iz nezadostnega pojmovanja potrebe o krepitvi subjektivnih sil, pa nas morajo opozoriti, kako v bodoče ne smemo delati. Današnja konferenca nam torej zelo kritično oceni, kako smo de-

odpustom in premeščanju na slabše delovno mesto tistih, ki se upajo upreti takim ali sličnim negativnim pojavom. Res je, da je takih pojavov vse manj, a tega, kar je ostalo, ni tako malo in po svoji družbeni škodljivosti zahteva vsakodnevno brezsentimentalno borbo za dokončno likvidacijo teh docela antisocialističnih pojavov.

Bilo tako ali drugače. Odgovornosti za stanje, ki vlada v posameznih gospodarskih organizacijah ne kaže naprtili le tem kolektivom in zlasti ne posameznikom, ki osamljeni največkrat niso v stanju nakopičenih problemov uspešno reševati. Vzroke za taka stanja in tudi resitve je iskati tudi drugje. V sistemu in vsebini dela, v pomanjkanju vsakodnevnih pomoči politično-družbenega in upravnega mehanizma, začeni pri okraju in okrajnih ustanovah kot so zlasti zbornice in vse preko komun in njihovih organov.

Pismo HK CK ZKJ je ogromno prispevalo k spoznavanju slabosti in pomanjkljivosti vzrokov za njih pojav in obstoj in predstavljala močno vzpodbudo komitejem in OO ZK za živahno borbo proti vrsti negativnih pojavov in za odpravo posledic, ki iz takih pojavov nastajajo. Tudi mi smo to pismo nekajkrat obdelali, konkretizirali na lokalne pojave, tudi ukrepi so sledili, marsikaj se je izboljšalo, vendar smo ga vse do sedaj uporabljali bolj akcijsko kot dragocen pripomoček k vsakodnevni delu.

Napake in pomanjkljivosti in z njimi povezani problemi se namreč ne odkrivajo od časa do časa, z lastno ob belem dnevu, da nekaj ugotovijo, počasi krivica, ga mahnejo po glavi in eventualno obrazložijo, potem pa teren zapustijo. Tako delo pomeni le gašenje. Negativnim pojavom se lahko uspešno zoperstavimo le z izgrajenim sistemom in vsebino dela, z organiziranimi subjektivnimi silami, ki vedo, kaj hočejo in kaj morajo storiti. Naloga ZK je predvsem v tem, da vzgaja, da nudi pomoč slehernemu članu, da postane sposoben, samostojen družbeno-politični delavec. Naloga OO ZK in aktivov komunistov je nenehno delo na krepitvi in usposabljanju družbeno-političnih sil, za njih in predstavniških organov, za njih samostojno delovanje, dobro delo teh organov pa je največkrat porok, da se negativne tendence ne bodo uveljavljale.

ZK in sindikati se niso povsod dovolj krepka opora delavskega razreda za uveljavljanje njegovih pravic. Kjer ni sistematičnega in doslednega dela in konkretne pomoči, da bi sleherni proizvajalec spoznal svoje dolžnosti in zlasti svoje kompetence kot samoupravljalec, se za nje preko raznih obstojećih oblik usposabljal in preko delavskega samoupravljanja uveljavljal, tam pač to delo upravljala nekdo drugi in čisto tako, kakor mu to narekujejo osebni interesi in ne interesi delavca proizvajalca, delovnega kolektiva in širše socialistične skupnosti.

»Nekateri organi delavskega in družbenega samoupravljanja, zlasti na področju zdravstva, solstva, prosvete in tudi v nekaterih delovnih kolektivih, hromi pri njihovem delu malomesečarska atmosfera popuščanja in neprincipelnosti, nepravilnih odločitev, strah pred zamero, strah pred tpej, da bo odšel. Treba se je pač sprijazniti z dejstvom, da se ne more vedno vsem ustreči. Zato smo se vedno v situaciji in tudi še določeno čas bomo, ko bo treba marsikaj komu povedati resnico v obraz, čeprav ni zanj prijetna. Marsikoga je treba klicati na odgovornost, marsikdaj je treba takorekoč s kirurškim nožem odtrgati nekatere gnile tvorbe ali pretrgati familijarne vzve. Marsikdaj je treba v interesu napredka v pogledu organizacije, nagrajevanja, denarja, dohodkov, strokovnega, finančnega in drugega poslovanja, sprejeti sklepe in odločitve, ki so v nasprotju z osebnimi položaji in ugodim ali celo koristimi tega ali onega posameznika, te ali one grove, tega ali onega kolektiva. Trenutni interes posameznika in interes kolektiva ni mogoče vedno vskladiti tako, da sta oba zadovoljna. Če sta si nasprotna in mnogokrat sta, ga je treba rešiti energično in odprto, brez omahovanja in na osnovi objektivnih dejstev in konkretne analize. Samo taka principielna politika, katere nosilci bi morali biti predvsem komunisti in delavski v družbenem samoupravljanju in seveda tudi drugod, lahko računa tudi na podporo in razumevanje večjega dela naše javnosti. Brez-

Delegati konference med branjem referata sekretarja.

mi pa so v glavnem načeli ali se polževo rešujejo. Občutni so problemi v stanovanjski izgradnji in je ta čisto izpostavljena kritiki in kritikarstvu, pa še vedno ni izgledov, da bi v doglednem času realizirali koristno težnjo združnih gradenj etažne lastnine, skratka mobilizacijo privatnih sredstev, finančnih, materialnih in fizičnih sil. Potrebni so nam nazni komunalni objekti, tu so šole in ob njih vzgojni in materialni problemi mladine, so potrebe zdravstva, kulture, prosvete, fizkulture, preskrbe, zunanja ureditev in izgled mesta, tu je cela vrsta na videz sicer drobnih, a vendar zelo aktualnih vprašanj, ki čakajo zelo hvaležnega dela. Ko govorimo o nalogah ZK in omenjamo naloge stanovanjskih skupnosti, ne delamo tega z namenom, da napravimo članu ZK za kuharje in perice, za prodajalce in vrtnarje ali da jih naženemo v neke delovne brigade s krampi in lopatami kot Kitajci na muhe, ampak da jasno in odkrito pomenimo zlasti dve stvari. Prvič, da ti problemi niso le stvar občine, njenih sredstev, domena in dela njenega aparata in še posameznikov, ki so osamljeni mučijo v raznih forumih in organih in nam pridigajo sicer dobromamerno na raznih sejah in sestankih, ampak, da je to stvar celotne komunalne skupnosti, v katerih sicer volje ne manjka, manjka pa zlasti subjektivnih sil, njihovih prizadevanj in sistematičnega dela. In drugič, kar velja zlasti še nam komunistom, da teh problemov ne kaže podcenjevati, pa jih vendar pretežno v večini komunistov, ki so vključeni v terenske organizacije, podcenjuje. Tu se nam je sedaj že pregledno vsidrala miselnost v glavah mnogih komunistov iz vrst uslužbencev, zlasti okrajnih ustanov, saj je ta problem aktualen najbolj v Murski Soboti, da so za reševanje teh stvari odgovorni tam neke na občini, v SZDL, v stanovanjski skupnosti, da je krivda v nerazumevanju delovnih kolektivov in še kje drugje in na račun teh forumov in ustanov se iznašajo demagoške kritike. Takšni so torej problemi na mestnih terenih in zlasti v Murski Soboti, ko člani ZK, vključeni v OOZK, še vedno iščejo vsebino dela, se v glavnem omejujejo na študij, ki nima niti globlje terenske vsebine, niti ne akcijskega značaja, rešujejo osebne probleme ali se izživljajo v brezplodnem besedičenju. Morda bo kdo oporekal, da je to prebuda ometa, da posamezniki delovni tovariši, ki so na statističnih določenih člani teh OOZK, v javnem in družbenem življenju, veliko delajo, pa je resenja na linbo potrebna povedati to, da so uspehi teh novem neomejeni z negativnim delom organizacij kot celote in da bi bilo nujno in koristno da brez užaljenosti pomagajo naravnati pomanjkanje in celo hči. Na razpolago imamo program ZK, člani VII in VII kongresa, material IV kongresa in material s Plenumov. V tem ma-

in vzpodbudno usmerjevalno in usvajajo delovali v sekcijah SZDL in v ustreznih gradbenih organizacijah. Na te stvari smo tolikrat opozarjali, pašo je čisto tako daleč, da smo uporabljali besede značaj, ki ureda komuniste, da ucajo v aktivnosti, in kaj naj rečemo danes? Mislim, da je to velika odgovornost pred to konferenco in ne samo težko, nemogoče se nam bo opravičilo, zlasti vsem nam, ki smo na odgovornih položajih v Zvezi. Občinski komiteji so v reševanju teh vprašanj brezavoljno premalo naredili. Sicer lahko zelo kratak zaključek, to, kar smo začeli, in moramo s podvojenim delom hitro nadoknaditi. Mi bomo peca družbo v bodoče vse težje opravicevali, zakaj smo prepočasni, premalo iznajdljivi in usvajajmi pri izgradnji in izpolnjevanju vsega tistega, kar predstavlja vsakodnevno potrebo ljudi, zbiranje njihovega standarda, s tem njihovo produktivnost, razvijanje novih mesebnih odnosov v družini in v družbi, občutka zadovoljstva in podobno. Komunistom je tu nakazeno obsežno prepričevalno delo med ljudmi, ki naj se organizirajo v stanovanjske skupnosti in s svojim delom in finančnimi sredstvi sodelujejo pri njenem razvoju. Neosnovno potrebno bo tudi tesno sodelovanje občinskih ljudskih odborov, vseh političnih in družbenih organizacij in delovnih kolektivov pri vsklajevanju iniciativ, predlogov in potreb na terenu, z možnostmi in sposobnostmi komun.

Ko daje danes ZKS za pomurski okraj obračun svojega dela za obdobje zadnje konference, moramo predvsem ugotoviti, da je bilo to obdobje velikih uspehov in velikih naporov. Ugotoviti moramo, da so doseženi uspehi predvsem rezultat dalekovidne, principielne, smotrne, na marksistično-socialističnih osnovah pravno ocenjene ekonomske politike, ki jo formira, usmerja in vodi naše politično vodstvo — ZKJ. Ugotoviti moramo, da so doseženi uspehi pod naporov delovnega človeka, delavca—proizvajalca, pod njegove zavesti, ko prvič v zgodovini človeštva v okviru družbenega samoupravljanja sam upravlja, sodočloca o gospodarstvu in ne le fizično in umsko troši svoje sile, za jutrišnji boljši dan.

Predno bi se dotaknili neposrednih nalog ZK v nadaljnjem razvijanju delavskega samoupravljanja in z njim povezanih nalog na področju gospodarstva, smatram, da je potrebno poudariti naslednje: da bi mi nadaljnje ekonomskega razvoja proizvajalnih sil, nadaljnje razvoja na gospodarskih in negospodarskih področjih ne dosegli — če ne bi istočasno razvijali socialistično-družbenih ekonomskih odnosov med ljudmi, če bi torej na materialne naloge in za temno razvijanje proizvajalnih sil ne bilo istočasnega vpliva družbeno-ekonomskih odnosov, zavestnega organiziranega vpliva človeka preko samoupravnih organov, Zveza komunistov Jugoslavije in njen generalni sekretar tov. Tito nas stalno učita, da mi doseženih uspehov ne nakazujemo zato, da bi se s tem hvalili, ampak, da iz dosedanjega dela potegnemo določene nauke in sklope. Vse, kar je bilo v dosedanjem delu političnega, vsi faktorji, vsebine, oblike in metode dela, ki se so po-

lali, kaj je bilo prav, kaj ni bilo, da bi tako v skladu s programom ZKJ, resolucijo VII. kongresa ZKJ in IV. kongresa Zveze komunistov Slovenije zelo jasno, zelo konkretno določili, kateri so v pomurskem okraju osnovni problemi, katere so prioritete naloge, ki jih na osnovi demokratičnih metod mora sprovesti v življenje članstvo in organizacije Zveze komunistov v našem okraju. Perspektivni razvoj gospodarstva in vsakoletni plani so ključnega pomena družbe kot celote in slehernega področja ter gospodarske organizacije in njene kolektiva se posebej. Ta je odvisen od neštetihih faktorjev, ki lahko v nadaljnjem razvoju pomenijo močno gibalno, če so ekonomsko pravilno obdelani in smotno postavljeni, ali pa nadaljnji razvoj ovirajo, če jih prepuščamo stihiskemu delovanju ali v praktičnem delu sploh ne uveljavljamo. Zato so naloge s tega področja in bodo tudi v bodoče morale biti osnovna postavka dela vseh subjektivnih sil, med katerimi morajo avangardno vlogo odigrati člani Zveze komunistov. Dosedanje ugotovitve na rezultirajo, da se delo na planiranju še vse preveč prepušča ozkemu krogu ljudi in o njem razpravljajo odbori sindikalnih podružnic in delavski sveti takrat, ko je potrebno le še potrditi to, kar je več ali manj že odločeno. Premalo se k temu delu še vedno priteguje neposrednega proizvajalca, da bi na proizvodnih sestankih v okviru ekonomskih enot in posameznih obratov povedal svoja mnenja in dal predloge za reševanje vseh tistih velikih in tudi malih problemov, ki za ovirajo pri vsakodnevem izpolnjevanju proizvodnih nalog.

Res je, da pri planiranju, zlasti za daljša časovna obdobja in tudi pri neposredni realizaciji planskih postavk moramo upoštevati in ceniti koristne predloge strokovnjakov in posameznih strokovnjakov, da lahko pri neposrednem proizvajalcu dobijo celo vrsto konstruktivnih predlogov in pobud, ki bodo največkrat utrdila njihova stališča, saj gre vendar za ene in iste cilje, a istočasno bo le tako razprava slehernega člana kolektiva tudi zavestno vključila v delo na realizaciji tega, kar si je v planu postavil kot svojo obvezo. Če v poročilu delegatov so bile nakazane slabosti in pomanjkljivosti dosedanjega dela. Splošna ugotovitev pravi, da je v večini kolektivih iz leta v leto zaslediti vse večji napredek v delu

Pionirji pozdravljajo konferenco

subjektivnih faktorjev in s tem tudi v proizvodnji, v storilnosti in na osnovi nagrajevanja po učinku in v bruto in osebnih dohodkih in da je znatno slabša situacija v manjših delovnih kolektivih. To pa ni pravilo, ker so izjeme in torej ne more biti kriterij za ocenjevanje. Boljši rezultati v proizvodnji na osnovi nagrajevanja po učinku so doseženi tam, kjer so se razvili že socialistični odnosi, kjer je razvito delavsko samoupravljanje, kjer se čuti delo sindikalnih podružnic in OO ZK, a slabši rezultati povsod tam, kjer družbeni mehanizem ni razvit pa ni subjektivnega faktorja, ali je preslab in neorganiziran, da bi se upri samovoljni posameznikov, tehnohatskim in birokratskim tendencam komandiranja in vsiljevanja, grožnjam, če ne celo

principielno popuščanje, taktiziranje, omahovanje in strah pred zamero, vse to pa spleta mreže, v kateri se prej ali slej znajdejo končno ribici sami. Razumljivo je, da bi morali take mreže komunisti razpletati, ne pa jih še sami zavozlavati. Slednje sem dobesečno povelj iz materiala IV. kongresa ZKS, ker ugotavljam, da so napisane prav za nas.

Ze uvodoma smo navedli, da smo se v partijskih forumih do sedaj preveč zaposlili s konkretnim reševanjem gospodarskih, komunalnih, zdravstvenih in socialnih problemov in da je to enostransko vplivalo na delo Zveze komunistov kot celote. Ob takim

(Nadaljevanje na 6. strani)

Konferenco je pozdravila tudi podjetja.

ven okraja. Da bi nam bilo jasno tudi vprašanje, kje in kaj graditi in da bi se v bodoče lažje upirali škodljivim lokalističnim tendencam pa velja povedati jasno in zelo kratko, da je treba tako proizvodno kot druge objekte (šole in podobno) graditi tam, kjer jih nakazuje perspektiva in dopuščajo strogi ekonomski zakoni.

NADALJNA IZGRADNJA SISTEMA KZ IN VLOGA KMETIJSKIH STROKOVNJAKOV-CLANOV ZK

Razvoj kmetijskega združništva v njegovem ekonomskem pogledu je stalno zahteval novo vsebino, nove oblike in tudi drugačno organizacijo dela. ZD in UO opravljajo dela, danes pomembno vlogo. Od dela teh organov je odvisno, ali se bo kmetijska proizvodnja in izgradnja vseh vrst objektov do predelevalnih obratov za višje vrednotenje kmetijskih proizvodov, koristno in smotno razvijala. Če nam je jasno, in jasno nam mora biti, da edino pod pojmom industrializacije kmetijske proizvodnje lahko dosegamo napredek in blaginjo na vasi, potem je storiti vse, da bo dejavnost vseh subjektivnih sil in akcijska usmeritev ZS in UO KZ dosledno izvajana za doseg tega cilja. Taka perspektiva mora postati jasna vsem delovnim ljudem na vasi, potreba ljudi samih, dolžnost komunistov pa je, da ne prestando odkrivati njihove najgloblje interese, jih učijo odkrivati možnosti povezovala individualnih in družbenih interesov, da se z vsemi silami borijo proti negativnim pojavom, ki tak proces zavirajo.

članica kolektiva slatinskega

komun v nadaljnjem razvoju kmetijstva. Tu ne gre le za strokovno plat njihovega dela. Jasni jim morajo biti predvsem cilji, plod njihovega dela pa plani za doseg teh ciljev. Zavedati se morajo, da je to, kar je do sedaj nastalo, nastajalo ob težkih naporih in prizadevanjih, da je treba začeto delo nadaljevati in kvalitetneje izboljševati, da je nujno za reševanje predstojajočih nalog mobilizirati ves za to pristolen družbeni mehanizem in slehernega proizvajalca. Končno pa se morajo zavedati, da imajo dvoletna šola ni mogla dati vsega, da se bo potrebno za konkretno delo penehno sele usposabljalci. Zveza komunistov jih bo za uspešno delo najlaže usposabljala preko dela v aktivih komunistov, svoje mesto na morajo najti tudi v sekcijah SZDL, ki se bodo formirale za pomoč pri reševanju kmetijske politike na vasi. Ko govorimo o delu Zveze komunistov na vaseh, o razvijanju kmetijske proizvodnje in socialističnih odnosov na vasi, smatram, da je potrebno še posebej poudariti: Prvič, da mora biti delo vseh partijskih forumov in osnovnih organizacij izvajano tako, da bomo preko razvijanja družbenih mehanizmov, ki so pristojni za reševanje teh vprašanj na osnovi idejnega razširjevanja in reševanja problemov s tega področja, formirali in organizirali subjektivne sile znotraj teh gospodarskih organizacij, da bo v sleherni kmetijski združbi in KG obstajala močna osnovna organizacija ZKS, ki bo vedela kaj hoče in kaj mora narediti. In drugič, da bo v upravljanju kmetijske združbe prihajalo do veljave kmetijski delavci — proizvajalci, iz vrst kmetov — združnikov in še tisti, ki je napreden razvoj kmetijstva osvoili in se aktivno vključuje v njegovo realizacijo.

Naloga današnje konference je, dokaj skrbno analizirati vzroke za slabo oceno dela terenskih OO ZK v naših mestih in aktivov komunistov. Navedbe v poročilu so sicer skopne, veliko več bi se dalo in moralo povedati, pa vendar že te kažejo, da smo na področjih za reševanje vsakodnevnih skr-

REFERAT SEKRETARJA OK ZKS NA OKRAJNI KONFERENCI

SLATINA RADENCI, 25.-26. NOV. 1960

(Nadaljevanje s 5. strani)

delu smo imeli premalo časa se zanimati in poglobljati v politično stran funkcioniranja komunalne skupnosti in komune ter njenih organov samoupravljanja. V življenju komun ne zadostuje samo gospodarska in druga graditve, pa naj so ti ukrepi še tako pravilni, če pa niso uspešni, ni mogoče pričakovati, da državljan, da postanejo stvar njih, njihovih hotenj, stvar njihove zavesti.

Danes res ni nobenih nejasnosti več in tudi praktično delo ne bi smelo porajati nekih potreb za prepire med okrajem in komunami glede pristojnosti in odgovornosti. Okraj je skupnost komun, je v službi občine, njegovo delo mora biti usmerjeno na koordinacijsko delo komun, predvsem v reševanju problemov, ki so skupni komunam. Usposabljanje mora občinske organe, tako organe uprave in še zlasti samoupravne organe, da bodo komune resnične osnovne skupnosti v sistemu politične oblasti.

Nedvomno je, da bodo organi OLO, odborniki v okrajnem zboru in zboru proizvajalcev, v svetih in komisijah, pa tudi upravni organi morali vse bolj prizadevno delati v smer, da bo delo in da bodo razprave v teh organih razširile po vsej razpisni problematiki iz aspekta nakazovanja konkretnih nalog, ki jih je nujno in edino možno realizirati v pravilni in vsestranski dejavnosti občine in njenih organov, organov delavskega in družbenega samoupravljanja. Sedanja faza je razvite socialistične demokracije in komunalnega sistema še posebej zahteva, da je politika reševanja obstoječih problemov in perspektivnih nalog pravilno formirana v komunah in od tu navzven v gospodarskih organizacijah v ustanovah in vaseh. Da bi bila taka, mora biti dejavna podpora s sistemom in vsebino dela okraja kot skupnosti komun. Pa je še tu druga plat vprašanja. Danes so na okraju še vedno nakopičene stvari, ki jih je nujno reševati in jih okraj rešuje zato, ker občine v administrativnem smislu v strokovnem in kadrovskem oziru tega ne delajo dovolj uspešno. Prav to delo pa hromi dejavnost okraja pri izvajanju njegove osnovne vloge, zato v bodoče tudi mimo teh dejstev ne moremo iti. Občine morajo razumeti, tudi to drugo plat, ki jim narekuje, da se morajo tudi kadrovske izpolnjenosti, saj brez tega elementa ne bodo sposobne reševati svojih nalog. In ymes so še razne lokalistične tendence, razno skrivanje, ker ni korajže, da si odprto novemu, mnoge kritike so sila primitivna, značilna in kažejo ozka hroščeperspektivna pojmovanja, iščejo se grešni kozli, ko čez lastni prag ne vidimo itd. Če se streljamo sam in tja, velja ob tem povedati, da je potrebno zbrati pravilno tarčo ali na vzeti tako pričetek, ki bo okrog črte prilepila nazaj na start. Rodimo v teh in vseh drugih ocenah resni, običajni, kot komunisti skromni, kritični in samokritični in v delu prizadevni, saj so to lastne vrline, ki nam bodo pomagale razširiti vsa, še tako na videz namotna vprašanja in nas nelenitila v nadaljnjem delu.

Ko pretresamo, orenitamo in iščemo vzroke za obstoječe probleme, na teh področjih dela, pa je potrebno iti še globlje. Ne zato, da bi problemom dodobra spoznali korenine, bolj zato, da bi pravilno dosegli, kako jih reševati, da bi lahko Zvezo komunistov na našem področju idejno-vzgojno uspešno izvedli in koristno uporabljali v praksi. Učeno delo v demokraciji, mehanizma samouprave komun, delavskega in družbenega samoupravljanja je odvisno od vsebine in sistema dela in v enaki meri od kadrovske sestave teh organov. Eno z drugim je močno povezano, to sta dve vrstni enosti in ista pomena. Vsebinski in sistemski deli se brez voljne pripravljenosti enkratnih sil ne da izvedati. Brez vsebinske in sistematične dela nam ne vrata kadrov. To je stara pesem na preteklih starih. V našem delu komunistov smo morali upoštevati, da delo zborov proizvajalcev, občinskih odbornikov se ni zadovoljilo, enako delo svetov, da zlasti prvi ne predstavljajo čiste vezi med komunjo, gospodarsko organizacijo in vasio. Statistični podatki, ki kažejo starostni in spolni sestav, niso omogočali in sploh ni zadovoljili. Na ta odraz življenja in zato niso delo tudi iz teh razlogov ne zadostna življenjski potrebami družbe. V LO pa tudi v drugih organih vedno še vedno nekateri ljudje, ki kradajo samemu sebi čas in družbi denar. Na selah glasujejo za vse ali pa nikoli, ne povedo in ne pojasnijo, če se s čim ne strinjajo, in ti v okoliščini, ki jih je izvolilo, niso storili za realizacijo snovitih sklepov. Pa tudi tako imamo, ki se jim socialistični cedi iz ust, pritrjujejo ukrepom, dajejo tudi predlo-

ge, kadar so recimo na občini, toda živijo odrezani od problemov na vasi ali v gospodarskih organizacijah. Ne hodujo na sestanke SZDL, čeprav so v njih odobrih, ne na seje KO, ne vzdržujejo stalnih kontaktov z delavskimi in družbenimi organi, ne razvijajo tu svojega ustvarjalnega dela, da bi bili tako vereni toimač obojestranskih interesov in jih usmerjali na enotne skupne interese. Ko se opozarja na tovrstne slabosti odgovorne funkcionarje, se dobi prečesto odgovor, to je edini človek, na katerega se računamo v vasi lanko zanesemo. Resnici na ljubo je to graditev v oblaki. Taki ljudje predstavljajo obrabljeno šaro, ki jo je potrebno zagnati tja, kamor spada. Če se je nekdo oddalil od problemov in ljudi, nam ne le nicesar ne pomeni, naslanjanje na njega pomeni istočasno odvrnjanje ljudi, ki jih je on sam odrinil. Pred nami bodo skoraj volitve ljudskih odbornikov. Vsako leto volimo nove ljudi v razne forume. Mislim, da bi nas zadnje volitve in praksa treh let morala nekaj naučiti. Da ni vse, in čisto bore malo in celo škodljivo, če za ceno 99 odst. ter na ljubo neki demokraciji dopustimo, da so izvoljeni ljudje, ki k napredku ne morejo ali nečejo niti niti doprinesiti. To so stvari SZDL, sindikatov, oni postavljajo kandidatne liste, in stvar komunistov, ki morajo vzgojiti in pravilnemu kadrovanju v SZDL in sindikatih posvečati največjo skrb. Edino taka orientacija v bodočem delu nam bo krepila komunjo kot skupnost proizvajalcev in potrošnikov, skupnost gospodarskih organizacij in družbenih ustanov, političnih in družbenih organizacij, to je vseh tistih institucij, preko katerih človek najde kritje svojih najširših potreb. Edino taka orientacija v bodočem delu nam bo krepila in razvila stanovanjske in vsake skupnosti v samostojno odločujoče organe.

Tako delo narekuje zlasti občinski komitej ZKS nenehno delo in skrb za razvijanje učinkovitega dela SZDL, sindikatov in LMS. Na delo v te forume morajo napotiti svoje najboljše kadre. Danes bi res več ne smelo biti diskusije, ali je taka politika pravilna ali ne, kot ne razglabljanj, ali so tem in še drugim organizacijam potrebni prostori in sredstva za njih delo.

Pri nas so še vedno odprta in nezadovoljivo rešena tudi vprašanja, ki se nanašajo na delo zborniških organov. Če bi analizirali stanje globlje in iskali vzroke, bi prišli do istih ugotovitev, enakih propustov, kot povsod drugje. Kadrova-

nje je v družbene organe tu enostransko, so tu eni in isti ljudje, zaposleni po vseh linijah in delih. To bo nujno odpraviti in na drugi strani pogostejše, če ne redno, sklicevanje aktivne komunistov in v njih razširjati obstoječe probleme, da jih bomo tako usposobili za konstruktivno delo v teh zelo važnih družbenih institucijah. Zbornice svojega poslanstva ne bodo uveljavljale vse dotlej, dokler se bodo kot podaljšek rok višjih gospodarskih organizacij in oblastvenih forumov bavile z raz-

množevanjem suhoparnih okrožnic in navodil. One lahko praktično koristijo gospodarskim organizacijam, ki so jih izvolile, le, če bodo svojo dejavnost prenesle v komunjo in kolektive, zaradi katerih obstojajo, jim nudile strokovno pomoč in z njimi vzpodbudno razpravljale o konkretnih vprašanjih, ki čisto kričijo po reševanju.

grajevanja pristnih socialističnih odnosov med komunjo, gospodarskimi organizacijami in ustanovami. Kratkovidna in ekonomsko, pa tudi družbeno-politično zelo škodljiva je politika vseh tistih delovnih kolektivov, ki skupaj s komunjo ne najdejo enotnih stališč in principov ter sredstev za šolanje, štipendiranje in kakršnokoli izobraževanje kadrov, ki so v okviru komunalne skupnosti potrebni na raznih področjih dela. Tako kot komunja ne more mimo in preko potrebnih kadrov v podjetjih in usta-

uspešen, družbeno koristen. Danes nam je potreben lik komunista, ki zna ravnati vse bolj samostojno, ki ni le partijski vojak, ampak soustvarjalec socialističnih odnosov in socialistične kulture, takega pa lahko formira le konkretne, poglobljene, kolektivni in tudi individualni študij.

Okrajna ideološka komisija bo morala v bodoče hitreje sprovajati navedena načela. Poglobliti se mora v proučevanje idejno-vzgojne problematike in z njo povezanih problemov in smejeje uvajati ta-

ke oblike in vsebino študija, ki trenutno najbolj odgovarjajo potrebam družbenega življenja za njegovo uspešno nadaljnje razvijanje. V tako delo bo morala uvajati in usposabljaliti občinske ideološke komisije. Potrebno skrb smo dolžni posvečati večernim partijskim šolam, kadrovanju v višje partijske šole in idejno-vzgojnemu delu komunistov v partijskih aktivih. V ZK je bilo v zadnjem obdobju sprejetih mnogo mladega članstva, tako po letih kot po idejni izobrazbi. Skrb za sistematično vzgojo teh pripada ideološkim komisijam. Ne v tem, da to delo same opravljajo, ampak da temu delu zagotavljajo organizacijsko in vsebinsko plat. Ideologija Zveze komunistov o družbeni ureditvi, o ciljih njenega razvoja, morajo postati in polagoma že poudarjajo last vseh širših množic delovnih ljudi. Ta proces ni lahak in tudi ne avtomatičen. Terja in bo še terjal sistematičnih in trajnih izobraževalnih ter idejno-vzgojnih naporov, tako med delavci kot med izobraženci, zlasti v solah. Zato je naloga ideoloških komisij in vseh članov ZK, da z velikim prizadevanjem pomagajo usmerjati, razvijati in tudi izvrševati idejno-vzgojno delo v ljudskih univerzah, v SZDL, v sindikatih in v ljudski mladini, družbenih in društvenih organizacijah.

Tovarišice in tovariši delegati!

Oprostite, če sem se v svojih izjavah tudi jaz držal načela, da naj nas doseženo delo in uspehi sami hvalijo, pa ne zato, da bi nas uspavali, in sem tako bil bolj kritičen kot ne. To sem storil zato, ker stanje in zlasti bodoče delo zahteva od nas komunistov, da kritično presojava položaj.

Danes je tudi v Pomurju že dosežen soliden start za lažji in uspešnejši nadaljnji razvoj. Ustvarjena je materialna podlaga in ob njej se formira že taka zavest, ki bo, če jo homo znali koristno uporabljati, ves nadaljnji razvoj v kvalitetnem in kvantitetnem smislu še hitreje pognala naprej. Za vse dosežene uspehe, za ves ta družbeni, politični in ekonomski razvoj gre zahvala neumornemu delu velikega števila članov ZK v našem okraju, našim delovnim ljudem in vsej jugoslovanski skupnosti in zlasti našemu vodstvu.

Socialistične odnose v proizvodnjo

(Nadaljevanje s 5. strani)

delitev ustvarjenih materialnih dobrin, premalo pa upoštevajo, da se s tem odpravljajo tudi medetni odnosi in miselnost, ki jih ohranja plača po času in ki predstavlja oviro za hitrejši razvoj socialističnih družbenih odnosov.

Komisija je poudarila, da so oblike nagrajevanja po delu dokaj uspešno uveljavili tisti kolektivi, kjer so razviti družbeni odnosi, uveljavljeno delavsko samoupravljanje, kjer je čuti vloga sindikalnih podružnic in delovanje organizacije ZK, slabše pa tam, kjer te družbene sile niso razvite ali pa slabo organizirane in tako pod vplivom samovolje posameznikov, tehnokratskih tendenc, komandiranja in vsiljevanja. Zato so delegati poudarjali, da morejo zaradi tega ko-

munisti prizadevno delati na utrjevanju in nadaljnjem razvijanju pravic samoupravnih organov, metod in tudi vsebine njihovega dela. Odločneje pa se boriti proti samovolji, nehumani odnosom in šikaniranju ljudi, kar se še vedno pojavlja v nekaterih manjših kolektivih. Zaradi odpravljanja vseh teh pojavov pa bi se naj tudi delavski sveti v posameznih občinah širše povezovali in izmenjavali izkušnje, kar bi pozitivno vplivalo na uveljavljanje organov samoupravljanja ter na povezovalne interese proizvajalcev z interesi komunje.

Mnogi delegati so ugotavljali, da v nekaterih gospodarskih organizacijah še ne skrbijo dovolj za strokovno vzgojo kadrov, čeprav to že čisto vpliva na slabo razvijanje proizvodnje. Še posebej pa so

opozarjali, da se bo potrebno odločneje boriti zoper škodljivo nazirajo, ki jih še zasledimo v nekaterih kolektivih, da jim strokovni kadri niso potrebni, kar čisto izvira iz primitivnega pojmovanja proizvodnje ali pa osebnih ambicij. S štipendiranjem in tesnim sodelovanjem med štipendisti in dajalci štipendij bo nujno vzgajati čimveč takega strokovnega kadra, ki nam je za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj nujno potreben. Ob tem bo potrebno smejeje nadaljevati z izobraževanjem na delovnem mestu, saj izkušnje kažejo, da so bili s tem doslej doseženi lepi uspehi. Potrebno bo še ustanavljati in razvijati izobraževalne centre, ki bodo omogočili zaposlenim delavcem, da bodo lahko hitreje osvajali dosežke tehnike in tudi laže in uspešneje odločali o vseh problemih svojih gospodarskih organizacij.

Izredno živahno so delegati razpravljali o vprašanjih kmetijstva. Ugotavljali so, da obstaja nesorazmerja v cenah kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov. To neskladje pa se še deloma povečuje tudi zaradi tega, ker kmetijske organizacije neenotno evidentirajo svoje proizvodne stroške in tudi na različne načine obračunavajo ustvarjeni dohodek. Ker te neenotnosti vplivajo na nagrajevanje po učinku

dela, bo morala kmetijsko-gozdarska zbornica ta vprašanja temeljito proučevati in pomagati kmetijskim gospodarstvom najti vsklajena stališča. Delegati so tudi ugotavljali, da se zonsko delo na kmetijskih gospodarstvih ovira razvoj nagrajevanja po učinku dela in s tem tudi gospodarski razvoj same organizacije. Zato bi pa naj te gospodarske organizacije ustanavljale tako proizvodno in obratne, ki bi omogočili, da bi bili delavci stalno zaposleni vse leto.

Posebej so delegati razpravljali tudi o občinah na kmetijskih gospodarstvih. Ugotavljali so, da so to kot vir dodatnega pridobivanja dohodkov že preživele oblike in da je potrebno najti način, kako jih s primernim nagrajevanjem nadomestiti in odpravljati, ker ovirajo prizadevanje kmetijskih proizvajalcev za doseganje večjih uspehov svojih gospodarskih organizacij.

Zaradi čedalje večjega ponujanja zemljišč zasebnih kmetovalcev v našem kmetijskem združenju so delegati menili, da ne kaže več arondirati 10-hektarskih in tudi večjih kompleksov zemljišč, ampak ob njih ustanavljati nova delovišča. Komunisti v kmetijskih združenjih morajo skupaj z združnimi sveti delati predvsem na organiziranju združnih ekonomij in s tem za krepitve

družbenega sektorja v kmetijstvu. Pri tem pa morajo oblikovati take odnose med zaposlenimi in oblike delitve osebnih dohodkov, ki bodo pomenile dejanski napredek v primerjavi z odnosi na zasebnih kmetijskih gospodarstvih. V prihodnjih letih bo posvetiti še večjo skrb razvoju živinoreje, zlasti na osnovi pridobivanja krmske baze.

Delegati so kritizirali težnje v nekaterih občinah, da bi izravnavali osebne prejemke delavcev posameznih gospodarskih organizacij in to po nekaki občinski ali celo okrajni uravnilovki. Te tendence so za uvajanje novega sistema delitve dohodka zelo nezdružne in tudi škodljive. Nadalje so razpravljali o nagrajevanju po učinku v ustanovah in tudi o zaposlovanju in uveljavljanju žena proizvajalcev ter mladine v organih delavskega in družbenega upravljanja ter političnih organizacijah.

Po izredno obsežni in plodni razpravi, v kateri je sodelovalo preko 30 delegatov, je komisija poudarila nujnost, da se komunisti še odločneje zavzemajo za odpravljanje vseh pomanjklivosti in k odpravi teh pritegnemo najširše kroge proizvajalcev. Z delom v raznih samoupravnih organih si morajo prizadevati, da bodo te usposobili za uspešno izvajanje vseh nadaljnjih nalog.

V KRAJEM PO POMURJU

GORNJA RADGONA — Tudi letos je razpisala komisija za protialkoholno gibanje pri občinskem odboru RK v Radgoni nagrade za najboljše šolske nagrade o boju proti alkoholizmu. Nagrajenih je bilo 33 nalog in to 10 iz G. Radgone, 7 iz Apač in 6 s Kapele. Denarne nagrade v znesku 16 tisoč dinarjev so podelili za Dan republike. Pri ocenjevanju nalog so dobili največ točk Albina Strah in Boris Beltram iz Radgone, Adolf Fifold iz Apač in Stefa Serec s Kapele.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

Na območju Tomaža pri Ormožu je 6 osnovnih organizacij SZDL, ki so že vse končale z letnimi konferencami, na katerih so med drugim sprejeli večje število no-

vih članov. V prihodnje bodo na tomaševskem terenu le 3 osnovne organizacije SZDL. Konferenca krajevne organizacije SZDL je bila v nedeljo 4. decembra.

Člani kulturno-prosvetnega društva »Ivan Cankar« pri Tomažu so pred kratkim na letnem občnem zboru pregledali letošnje delo. Ugotovili so, da je bila najbolj aktivna kino sekcija. Dramska skupina je uprizorila igr »Dve nevesti«. Z igr so gostovali tudi pri Vidmu ob Ščavnici in v Zorovcih. Manj delaven je bil pevski zbor, pa tudi tamburaši so utihnili.

V preteklem mesecu je bil pri Tomažu roditeljski sestanek, na katerem so največ razpravljali o učnih uspehih otrok, ki nimajo staršev in ki živijo pri tujih ljudeh kot pastirčki. Takih otrok je na območju tomaševske šole precej.

NOVO IZVOLJENI OKRAJNI KOMITEJ ZKS M. SOBOTA

V novi 37-članski komitej so bili izvoljeni: Stefan ANTALIC, predsednik OZZ Murska Sobota; Koloman BALAZIC, predsednik okrožnega sodišča; Karel BARBARIC, načelnik oddelka za družbene službe OLO; Rudi CACINOVIC, predsednik OLO Murska Sobota; Vlado FERENC, upravnik KZ Verzej; Stane FERLEITIC, kmet, Lendava; Ivan GRISIC, organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZKS Murska Sobota; Martin HABJANIC, delavec »Agroservis«, Ljutomer; Jože KOLARIC, dijak izredne KSS Rakican; Edo KRANJČEVIČ, sekretar občinskega komiteja ZKS Gornja Radgona; Janez KUCAN, oddelkovodja »Bliska«, Murska Sobota; Aleksander KUTOŠ, sekretar občinskega komiteja ZKS Beltinci; Marija LEVAR, predsednica občinskega odbora SZDL Gornja Radgona; Janko LISKA, ravnatelj gimnazije in učiteljska Murska Sobota; Drago LUGARIC, sekretar občinskega komiteja ZKS Lendava; inž. Miran MEJAK, direktor »Nafte« Lendava; Jože NOVAK, cestar, OLO Murska Sobota; Stefan NOVAK, delavec »Nafte« Lendava; Zlato PAVLICA, pomočnik ravnatelja soboške bolnišnice; inž. Ivo PETRUSA, obratovodja »Nafte« Lendava; Sida PODLESEK, sekretar okrajnega odbora SZDL Murska Sobota; Ludvik RAPOŠA, tajnik OLO Murska Sobota; Ivan ROS, sekretar okrajnega komiteja ZKS Murska Sobota; Henrik RIBIC, načelnik oddelka TNZ Murska Sobota; Jože SLAVIC, predsednik OSS Murska Sobota; Franc SKOBERNE, predsednik okrajnega odbora SZDL Murska Sobota; Franjo SONAJA, sekretar občinskega komiteja ZKS Murska Sobota; Stefan TOMPA, sekretar občinskega komiteja ZKS Ljutomer; Tone TRUDEN, predsednik ObLO Ljutomer; Lojze VALENCIC, direktor okrajnega zavoda za socialno zavarovanje; Bogomir VERDEV, ravnatelj zdravilišča Slatina Radenci; Kristina VERTOT, delavka Tovarne perila »Mura« Murska Sobota; Jože VILD, direktor Časopisno-založniškega podjetja »Pomurski tisk«; Martin VOGRINEC, delavec V.G. Ljutomer; Branko ZADRAVEC, predsednik ObLO Gornja Radgona; Julka ZALEG, kmetica, Gornja Radgona; Stefan ŽEKS, delavec, Murska Sobota.

PRAVNEMU KOTIČKU NA POT

Ko smo se v podružnici Društva pravnikov pripravljalni na izdajo Mojega svetovalca prvi zvezek, smo ugotovili, da naši državljani izgubljajo mnogo časa, ko iščejo nasvete za bistvena in na žalost včasih tudi nepomembna vprašanja. Nekateri državljani imajo se vedno to grdo navado, da sami dobro vedo, kaj je pošteno in prav ali tega ne verujejo sebi, ker to ne odgovarja njihovim spekulacijam in zato hodijo iz dneva v dan od vrat do vrat in vedno znova začnajo svojo povest, seveda vedno malo drugače in nočejo opaziti in verjeti, da so na koncu že skoraj bedni iskalci svojih računov prilagojenih »resnice in pravice«. Ob analizi nekaterih vprašanj, ki se pojavljajo ob uradnih dnevih na sodišcih in v drugih ustanovah, smo ugotovili, da je precej istostnih in zelo življenjskih vprašanj in to iz raznih krajev našega okraja. Nekatera vprašanja so že začeli reševati in jih z osakim dnevom uspešno rešujejo poravnalni sveti, ki sčasoma postajajo že sestavni del našega družbenega življenja in s tem tudi neposredni organi pri formiranju socialističnih, moralnih, humanih, skratka novih odnosov med ljudmi. Kljub temu pa ostajajo odprta še mnoga vprašanja in je z njimi večkrat težje prizadej naš delovni človek. Tu in tam ga srečamo z izgovorom: Nisem vedel, kam naj se obrnem, kaj in kako naj delam in podobno. Toda taki izgovori ne rešujejo situacije. Za hitrejši razvoj socialistične demokracije pa je nujno potrebno, da državljani osakam poznajo svoje dolžnosti in da so istočasno tudi poučeni, zakaj in kako jih morajo izpolniti. Napačno pa bi bilo misliti, da imajo naši državljani le dolžnosti in da morajo poznati le te; nasprotno, seznanjati se morajo tudi s svojimi pravicami in zahtevati, da se te, do katerih so upravičeni, tudi izpolnjujejo in s tem nenehno

poganjajo naš družbeni mehanizem in se tu in tam spopadejo s starimi okostnečnimi odnosi ali pa celo z ostanki birokratizma. V podružnici Društva pravnikov smo prav tako ugotovljali, da pri ljudskih odborih še nimamo ustanovljenih prepotrebni pravnih posvetovalnic in tiste, ki so pa bile pri sindikalnih svetih so zaspale ali dremlejo. Vse navedene ugotovitve so nas silile, da kot člani Društva pravnikov pomoremo delovnemu človeku, kateremu postaja čas v sistemu nagajenja po učinku vedno dragocenejši. Ta naša pripravljenost je dobrodošla, kajti Izdajateljski svet in Uredništvo Pomurskega vestnika sta že nekaj časa razpravljala, kako naj bi bil ta naš časnik pri vzgoji bralcev čimkonkretniji in blizu problemom, ki nastajajo ob premalo jasnih predpisih ali ob nedovolj strokovnem delovanju naših javnih služb. Sledil je kratek dogovor. Uredništvo Pomurskega vestnika upaja pravni kotiček ali bolje rečeno stalnega svetovalca in člani podružnice Društva pravnikov bodo odgovarjali na vprašanja, ki jih bo dobivalo uredništvo ali pa na tista, s katerimi se člani pogostoma srečujejo pri svojem delu in so tako splošna, da so pomembna tudi za druge. Člani Društva pravnikov bodo lahko dajali pravilne in točne odgovore le tedaj, če bodo vprašanja iskrena in konkretna z resničnimi navedbami, nikakor pa ne bo mogoče odgovarjati na zbadljiva, neresnična, neresna in neutemeljena vprašanja. Na ta vprašanja bomo morda odgovarjali v kaki drugi rubriki Pomurskega vestnika in to na najbolj primeren način. Pri vprašanjih, ki jih bomo dobivali in na katere bomo odgovarjali, ne bomo navajali polnih imen spravevalcev odnosno piscev, v kolikor seveda ti ne bi tega posebej zahtevali. Vanek

OTROŠKI DODATEK

Vprašanje: Zaposlila sem se 1. 10. 1960. Imam nezakonskega otroka, za katerega se ni priznalo očetovstvo. Sem brez premoženja in ne živim na posestvu sorodnikov. Kdaj pridobim pravico do otroškega dodatka?

Odgovor: Po določbah 3. odstavka 27. člena Uredbe o otroškem dodatku pridobijo matere, ki same preživljajo svoje otroke, pravico do otroškega dodatka od dneva, ko nastopijo delo, ne glede na trajanje prejšnje zaposlitve.

Ker ste se zaposlili 1. 10. 1960 in imate nezakonskega otroka, za katerega se ni priznalo očetovstvo in ste brez premoženja, imate pravico do otroškega dodatka od 1. 10. 1960 dalje.

Vprašanje: 21. 5. 1960 mi je umrl oče, ki je posedoval nekaj zemljišča. Po očetovi smrti zakoniti dedič 1/3, toda zemlje še ne koristim, ker se ni bilo zapuščinske razprave. Ali to, da sem dedič, vpliva na pravico do otroškega dodatka in od kdaj?

Odgovor: Po določbah 38. člena Uredbe o otroškem dodatku vpliva na pravico do otroškega dodatka in sicer v sorazmernem delu premoženja iz zapuščinske mase, ki pripada po dednem pravu upravičencu do otroškega dodatka in sicer ne glede na to, ali upravičenec živi na tem posestvu ali ne, in ne glede na to, ali izkoristi dedni del ali ne.

Zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev

Vprašanje: N. K. je kmečki zavarovalec, otrok se mu je zdravil v bolnišnici v Mariboru, bil je operiran na mandeljnih. Vprašuje, ali mu pripadajo potni stroški za avtobus, za prevoz v bolnišnico in iz bolnišnice.

Odgovor: Po 10. členu Zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev (Uradni list FLRJ št. 58-191/59) se povrne stroški za prevoz z reševalnim vozilom, kadar je tak prevoz nujen potreben in to v treh primerih: če je bolnik nalezljiva in je zdravljenje v bolnišnici obvezno, če je zavarovalec obolen za duševno boleznijo in je nevaren za življenje drugih, če gre za osebo, ki se je življenjsko nevarno poškodovala ali glede katere so nujni zdravniški posegi v bolnici.

Po navedenem, vam potni stroški za prevoz z avtobusom v tem primeru ne pripadajo. Vprašanje: T. F. kmečki zavarovalec sprašuje, kaj mu je storiti, da ne bo plačeval prispevka za sina, ki je odšel septembra k vojakom, na odslužitev rednega vojaškega roka.

Odgovor: Na podlagi 42. člena Zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev, je izdal Sekretariat Izvršnega sveta za delo v Uradnem listu LRS 8/60 navodila o obliki in načinu vodenja razvida za osebe, ki so zavarovane po Zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev. Po 4. točki omenjenih navodil mora kmetijski proizvajalec vložiti pri pristojnem okrajnem zavodu za socialno zavarovanje prijavo o spremembi v zavarovanju kmetijskega proizvajalca, če nastopijo okoliščine, da kateri izmed članov družine pridobi ali izgubi pravico iz tega zavarovanja. Prijavo spremembe je treba predložiti v 8 dneh, ko je nastala sprememba.

Po navedenem bi morali v 8 dneh od dneva, ko je sin odšel, pri OZSZ v Murski Soboti vložiti prijavo spremembe v zavarovanju kmetijskega proizvajalca, s katero bi sina odjavili.

Tedenski KOLEDAR

Petek, 9. dec. — Valerija Sobotič, 10. dec. — Smiljana Nedelja, 11. dec. — Danijel Ponedeljek, 12. dec. — Aljoša Torek, 13. dec. — Lucija Sreda, 14. dec. — Vojmir Četrtek, 15. dec. — Kristina

RADIO MURSKA SOBOTA

NEDELJA

12.00 Razgovor z volivci, lokalna poročila, obvestila; 12.20 Domači zbori in ansambli; 12.30 Medzabavno glasbo reklame; 12.40 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.05 »Zeleni ste, poslušajte«.

PONEDELJEK

17.00 Sportna poročila; 17.05 Oddaja za mladino, obvestila.

TOREK

17.00 Lokalna poročila, oddaja z mikrofonom in beležnico med državljani, obvestila in reklame; 17.30 Oddaja za prebivalstvo madžarske narodnosti.

ČETRTEK

17.00 Lokalna poročila, obvestila in reklame; 17.20 Oddaja za prebivalstvo madžarske narodnosti; 17.30 »Zeleni ste, poslušajte«.

SOBOTA

17.00 Naš sobotni prehod; 17.15 Obvestila in reklame; 17.30 »Zeleni ste, poslušajte«.

Radio Murska Sobota prenaša dnevno sporočilo RTV Ljubljana od 5.00 do 8.00 in od 15.00 do 23. ure. Ob nedeljah in praznikih pa od 5.00 do 23.00 ure.

HISO Z VRTOM in travnikom, takoj vseljivo, prodam. Herbert Fabjan, Ljutomerska 5, Gornja Radgona. M-1253

PREKLIC

Podpisani Franc Cipot iz Polane št. 15, preključem kot neresnične govorice, ki sem jih izrekel zoper predsednika krajevnega odbora Stefana Cipota, Polana št. 38 ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Franc Cipot.

HISO Z GOSPODARSKIM POSLOP-JEM v zelo dobrem stanju ob glavni cesti in 4 ha posestva z gozdom, ugodno prodam zaradi starosti. Leopold Dešnik, Križevci pri Ljutomeru 60. M-1260

OBVESTILO!

Obveščam prebivalstvo, da naj ne kupujejo kakršnekoli stvari od Janeza Ritopera, Panovci št. 10, ker je ves inventar last Marije Novak, Panovci 10. Marija Novak, Panovci 10.

HISO Z GOSPODARSKIM POSLOP-JEM in lepo rodovitno posestvo vseh kultur v izmeri 3 ha v bližini Maribora, ugodno prodam. Jože Skamlec, Dragučova 31, p. Pernica pri Mariboru. M-1261

MOŠKI KOŽNI PLAŠČ, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-1263

LMS V GORNJIH MORAVCIH priredi v nedeljo, 11. dec. 1960 ob 14. uri v prostorih gasilskega doma VESELOIGRO S SKECI Po programu ljudske rajanje! Vabljeni

MOSKO KOLO znamke »Steyer«, ugodno prodam. Franc Barbarič, Kupšinci 8, p. Murska Sobota. M-1264

KOMPLETNO SPALNICO, dobro ohranjeno, po zelo ugodni ceni prodam. Naslov v upravi lista. M-1265

NEMSKO OVCARKO, 5 mesecev staro, prodam. Miha Šoštarčič, Veržet. M-1279

GOSPODARSKO POMOČNICO k 4-članski družini sprejemam. Aleksander Skraban, Vozarska pot 12, Ljubljana. M-1258

SGP ZIDAR Murska Sobota razpisuje naslednja delovna mesta:

1. OBRACUNOVALCA OSEBNIH DOHODKOV
2. ADMINISTRATORJA V TEHNIČNEM ODDELKU

Delovna mesta so primerna tudi za začetnike. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebnosti prejmi po določbah Tarifnega pravilnika. Prijave vložite v upravo podjetja v Murski Soboti, Kopališka ul. 3, najpozneje do 15. dec. 1960.

Obveščamo občinstvo, da smo z dnem 19. december 1960 preusmerili avtobus na progi Kobilje—Murska Sobota preko Vučje Gomile—Tešanovci. Avtobus obratuje po naslednjem voznem redu.

Odh.	5.40	Kobilje	15.15	Prih.
	6.10	Selo	14.45	
	6.22	Vučja gomila	14.35	
	6.29	Tešanovci	14.26	
Prih.	6.45	Murska Sobota	14.10	Odh.

Avtobus obratuje samo ob nedeljah.

Prosimo vsa podjetja in kmetijske zadrage, da čimprej oddajo svoja naročila za zaključne račune 1960 (Bilance in Navodila za sestavo zaključnih računov).

Naročila sprejemajo vse knjigarne: Knjigarna in papirnica Dobra knjiga, Murska Sobota Knjigarna in papirnica Vesna, Lendava Knjigarna in papirnica Ljutomer Knjigarna in papirnica Gornja Radgona

KINO

MURSKA SOBOTA — od 9.—11. dec. ameriški barvni kinemaskopski film: »Srečali se bomo v Las Vegasu«; od 12.—13. dec. italijanski film: »Siromašni ali lepi«; od 14.—15. dec. italijanski film: »Lepe ali siromašne«.

LENDAVA — od 9.—11. dec. ameriški film: »Bik, ki sedi«; od 12.—14. dec. ameriški film: »Pesek ave Ljane«.

SLATINA RADGONCI — od 10.—11. dec. ameriški barvni kinemaskopski film: »Burkaci«; samo 15. dec. angleški film: »Kratko srečanje«.

GORNJA RADGONA — od 10.—11. dec. meniški barvni film: »Serenada v Meniki«; od 14.—15. dec. jugoslovanski film: »Rajal v nebo«.

LJUTOMER — od 10.—11. dec. ameriški barvni kinemaskopski film: »Drevo življenja«; od 14.—15. dec. mehiški film: »Upor obsešnih«.

BELEŠNICA — od 10.—11. dec. jugoslovanski film: »Vrata ostanejo odprta«.

VERŽET — od 10.—11. dec. angleški barvni film: »Pesem mrtvih ljubimcev«.

VIDEM OB ŠČAVNICI — od 10.—11. dec. ameriški film: »Jokala bom jutri«.

ČEPINCI — samo 11. dec. češki film: »Dobri vojaki Svejke«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — od 10.—11. dec. ameriški film: »Stirje jahali«; samo 14. dec. italijanski film: »Burja«.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se Ljutomerški godbi na pihalja za sodelovanje pri pogrebu JOZETA NEDLA. Družina Nedl

KUPIM HISO do 700.000 din v okolič Ljutomera. Naslov v upravi lista. M-1273

6 STOLOV s kožo tapetiranih, ugodno prodam. Vprašati vsak dan: Murska Sobota, Stefana Kovača 19 P4. M-1274

HISO z gospodarskim poslopjem in vsem gospodarskim orodjem ter 5 ha zemlje vseh kultur prodam. Prodajamo tudi samo hiso brez zemlje oziroma zemljo po parcelah. Stefan Belec, Sulinci št. 17, p. Gornji Petrovci. M-1275

KMETIJSKO GOSPODARSTVO POHORJE-MARIBOR nudi sadjarjem iz svoje drevesnice in Pakrah

SREDNJEDEBELNA SADNA DREVESCA

sort: zlati delišes, šampanska renega, zlata parmena, Jonathan, koks oranžna reneta in kanada. Cena komadu 160 din.

Ker je zaloga omejena, pohitite z naročili!

NOVA ENODRUŽINSKA HISA z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje na zelo prometnem mestu na prodaj. Lizika Rožman, Gorišnica 31, p. Gorišnica pri Ptuj. M-1276

PREKLIC

Preključem vse neresnične besede, ki sem jih izrekel zoper Ignaca Hozjana iz Trnja. Marija Gabor, Crenovci 201.

OTROŠKO KOŠARICO s podstavkom, peč za žagovino, 2 sode 50-litrski in večjo kad, ugodno prodam. Stefan Dervarič, Gregorčičeva 37, Murska Sobota. M-1266

Za pitanje prašičev samo »REDIN« ker pospešuje debelenje

Upravni odbor KMETIJSKE ZADRUGE z o. j. Mačkovec razpisuje delovno mesto:

ADMINISTRATORJA(-ke)

Pogoji: popolna srednješolska izobrazba ali nižja šolska izobrazba z najmanj 2 leti prakse v administrativnih poslih.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali najkasneje s 1. januarjem 1961. Pismene prošnje s potrebno dokumentacijo pošljite na upravo zadrage do 15. dec. 1960.

OBRATNA DELAVNICA, MLIN, ŽAGA LUCOVA razpisuje delovno mesto

SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJE

Pogoj: končna srednja ekonomska šola z nekaj let prakse v knjigovodstvu.

Plača po dogovoru. Nastop službe takoj.

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri Trgovskem podjetju PREKMURSKI MAGAZIN v M. Soboti, Zvezna 4 razpisuje na podlagi določil ZDR

2 prosti delovni mesti za trgovske pomočnice v poslovalnicah v Beltincih

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec manufakturne ali mešane trgovske stroke.

Nastop službe takoj ali najpozneje 1. januarja 1961. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na upravo podjetja do 15. decembra 1960.

Upravni odbor TOVARNE DEZNIKOV IN PLETENIN LENDAVA razpisuje delovno mesto

TAJNIKA PODJETJA

Pogoji: 1. končna pravna fakulteta ali višja upravna šola; 2. popolna srednja šola ter 5 let prakse v upravni službi ali gospodarski organizaciji; 3. nepopolna srednja šola ter 10 let prakse v upravni službi ali gospodarski organizaciji.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Pismene ponudbe pošljite najkasneje do 22. decembra 1960 na upravni odbor podjetja.

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. Vodje glavne pisarne pri zavodu
2. Referenta za prijave in odjave v oddelku za zdravstveno zavarovanje pri zavodu
3. Referenta za datjave v oddelku za zdravstveno zavarovanje
4. Treh referentov za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev pri podružnicah v Lendavi, Ljutomeru in Gornji Radgoni
5. Sefa odseka za zdravstveno zavarovanje pri podružnici Gornja Radgona
6. Dve delovni mesti za vodenje katastra in predpis zasebnega sektorja pri podružnici Ljutomer in Gornja Radgona
7. Dveh referentov za datjave in likvidacijo računov pri podružnici Lendava in Ljutomer
8. Vodje pisarne pri podružnici Lendava

Pogoji: za delovna mesta pod točko 1, 2 in 8 srednja strokovna izobrazba, pisarniške stroke s prakso; za delovna mesta pod 3, 4, 5 in 7 srednja strokovna izobrazba - upravna stroka, z vsaj 3-letno prakso v upravnih zadevah; za delovno mesto pod 6, srednja strokovna izobrazba - finančna stroka z vsaj 3-letno prakso v finančnih poslih.

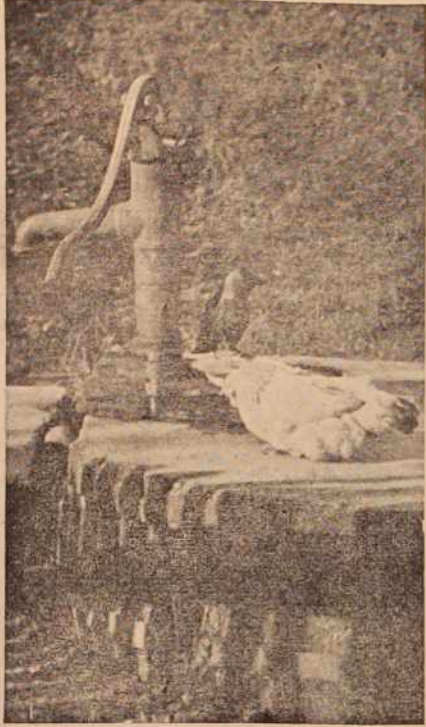
S 50 dinarjev kolkovane prijave vložite pri tukajšnjem zavodu. Razpis velja 15 dni od objave.

Komisija za sprejem in odpuščanje delavcev pri MLIN-SKEM PODJETJU Murska Sobota razpisuje delovno mesto

BLAGOVNEGA KNJIGOVODJE(-kinje)

Pogoj: srednješolska izobrazba ali nepopolna srednja šola z večletno prakso.

Plača po dogovoru. Nastop službe 1. januarja 1961. Prošnje pošljite na upravo podjetja do 15. decembra 1960.

Pika in kure

Pika, kavka, ki jo je lani našel v gozdu Franc Belinger iz Ljutomer, se je hitro »znašla« na domačem dvorišču. Najraje se druži s kurami, ki jih ve, če je treba, tudi brani. Samo prijati je treba katero njenih parovank, že našopiri perje in se zaleti v sitneža. Sicer pa se ji prav nič ne pozna, da ni zrastle na domačem gnojišču.

SOKOLI V SLUŽBI REAKTIVNEGA LETALSTVA

Z zakonom iz l. 1844 je bil prepovedan v Franciji lov s sokoli, kmalu za tem pa tudi v mnogih drugih državah. Na ta način je takratni predsednik francoske vlade, ki je bil hkrati tudi zgodovinar, prepovedal ta sport in onemogočil način lova, ki je bil znan v Zahodni Evropi od petega stoletja po našem štetju.

Danes je znano, da sokoli sploh niso škodljivi, kot so nekoč mislili, in da je število ptic, ki jih uničijo, mnogo manjše od števila ptic, ki poginejo od streliv lovske puške. Glavna korist od sokolov je v tem, ker povzročajo strah mnogim drugim pticam in škodljivcem.

To so prvi uvideli piloti reaktivnih letal. Vrane in škornje,

ki se hitro navadijo na hrup reaktorja, predstavljajo veliko nevarnost za vsako letališče, ker se ne dogaja redko, da naletijo te ptice v letu na odprtino reaktivnega letala, s čimer povzročajo resne okvare, pogosto pa privedejo v nevarnost tudi življenje posadke. Zanimivo pa je, da bežijo tako vrane kot škornji pred sokoli in po pravilu takoj zapustijo kraje, kjer se sokoli nastanijo. Najprej je uvedlo prakso, da goji sokole v bližini letališč,

s katerih vzletajo reaktivna letala, angleško letalstvo, v zadnjem času pa so uvedli to koristno novost tudi na francoskih letališčih. V tem smislu so leta 1954 v Franciji ponovno z zakonom dovolili udomačenje in njihovo rejo za lov. Med nedavnim tekmovanjem lovske sokolov na nekem letališču v Franciji so francoski sokolarji ugotovili, da znaša brzina leta sokola, ki pikira na svojo žrtev, 280 kilometrov na uro.

TELEFOTO NAMESTO PISMA

Novi sistem prenašanja pisma in dopisnic, ki si ga je omislila znana ameriška tvrdka General Electric, bo popolnoma rešil probleme hitre dostave naslovnikom. Vsaka pošta bo povezana z ultrakratkimi daljci in posebnimi sprejemniki in odpremnimi aparati za brezžično pošiljanje pisma in dopisnic. V odpremni pošti je stroj, ki avtomatično, v vsega eni sekundi odpre pismo, ga posname na magnetnem traku skupno z naslovom na kuverti in spremenjenega v zvočni signal pošlje do druge pošte, ki je lahko oddaljena tudi več tisoč kilometrov.

Na sprejemni pošti se tako dobljeni signali v posebni aparaturi prav tako snemajo na magnetni trak, nato pa pretvarjajo v slike — kot pri televiziji ali pri prenašanju fotografij na daljavo, snemajo na posebnem papirju, pakirajo v kuverte in odpremljajo na določene naslove.

Na ta način lahko pismo v svojem originalnem videzu, ali pravzaprav verodostojna kopija poslanega pisma, v desetih minutah prepotuje velike daljave in ga dobi naslovnik prej, kot pride pošiljatelj od pošte do svoje hiše. Za dopisnice je postopek mnogo lažji, ker jih ni treba odpirati in zapirati kot pisma. Ta način prenosa pošte zahteva določene formulacije za pisma in kuverte, dovoljuje pa, da je lahko pismo napisano z roko ali pisalnim strojem.

PES REŠIL GOSPODARJA PRED RAZJARJENIM MEDVEDOM

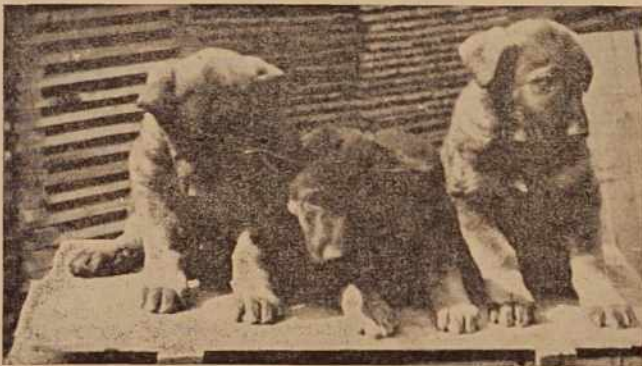
Pred kratkim je odšel Avdo Rapkič iz Vlasenice pri Ilan Pijesku z bratom Sefkom, snaho in tremi otroki v Djurkoviče, da bi potrgali koruzo na njivi, ki je bila na robu gozda. Čez nekaj časa je zašel Avdo malo globlje v gozd in namah se je znašel pred medvedko in medvedkom. Ko se je obrnil, da bi pobegnil, je opazil velikega medveda, ki se je pripravljala na naskok. Avdo je začel bežati, vendar ga je medved že po treh, štirih metrih dohitel in podrli na zemljo. Medved je zgrabil Avda za no-

go in mahal z njim okrog sebe. Cevlji mu je ostal v ustih, Avdo pa je padel na zemljo. V paniki se je brz dvignil in nadaljeval z begom. Medved ga je še dalje preganjal, ga dohitel in zgrabil za leva meča.

V tem trenutku je prihitel v gozd Sefko s psom Kusom. Sefko je zgrabil velik kamen in z vso močjo udaril z njim medveda po hrbtu. Kamen se je odbil od medvedovega hrbta kakor od gume, vendar medved ni izpustil žrtve. V poslednjem trenutku se je vmešal v bitko pes, preskočil Sefka, se vrgl

medvedu na hrbet in mu zaril zobe v telo. Medved je izpustil Avda, se postavil na zadnje noge, s prednjimi pa je skušal stresti napadalca s sebe oziro-

ba. Medved je začel preganjanje Kusa, v tem času pa je Sefko izlekel ranjenega brata Avda, ki je bil ves oblit s krvjo, iz gozda.

Vsi trije sicer nismo za enega medveda, toda prikupni smo vendarle

ma s hrbta. V tem trenutku sta prihitela psu Kusu na pomoč še dva majhna psa in med živalmi je nastala v gozdu bor-

Čeprav je bil dokaj težko ranjen od medvedjih zob in šap, je Avdo po krajšem bivanju v bolnišnici ozdravel.

NEVSAKDANJA POT TISOČAKA

Uslužbenec okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Subotici, Dimitrije Perić, je bil neobičajno presenečen, ko je listal po dokumentih za invalidsko pokojnino Terezije Perić in našel kuvert, v kateri je bil nezložen tisočak. Čeprav ni na kuverti nič pisalo, je Dimitrije »prebral«, da je bankovec namenjen uslužbencu, da

bi čim hitreje napisal in izdal rešitev o pokojnini. Uslužbenec ni mnogo pomisljal. Zložil je polo papirja in napisal poročilo o tej neobičajni najdbi, priložil tisočaka in predal vse skupaj svojemu šefu. Šef je pohvalil uslužbenca in odločil, da se skupno z odločbo o pokojnini, preda Tereziji Perić tudi bankovec za tisoč dinarjev.

V NIGERIJ

govorijo 15 jezikov

Prebivalstvo nove samostojne države Nigerije se sestoji iz številnih plemen. Ta plemena govorijo razne jezike. Radijski programi v Nigeriji so sestavljeni v 15 jezikih, ne upoštevajoč angleškega.

Transportne podmornice na atomski pogon

Po podatkih, ki so objavljene v ameriškem časniku »Newsweek«, gradijo v Sovjetski zvezi razen vojnih tudi atomske podmornice v trgovske namene. Te velike podmornice imajo prostornino več tisoč ton, premikajo pa se z brzino 30 vozlov pod morsko površino, kar je za skoraj dvakrat hitreje od najmodernejših trgovskih ladij.

Ekonomičnost atomskega pogona in popolna neodvisnost od vremenskih neprilik daje tem podmornicam prednost pred ladjami, posebno za prevoz dragocenega blaga na večjih razdaljah.

Drobne

zanimivosti

VRTILJAK ZA BIKE

Center za umetno oplojevanje krav v Kninu ima več bikov oberintalske in montafonske pasme. Da bi ohranili kondicijo, so bikom potrebni pogosti sprehodi izven hleva. Sprito tega, da so zmeraj »razpoloženi« za borbo, je prišlo vodstvo centra na originalno idejo. Na neki poljani je naredilo za bike poseben vrtljak, za čigar sleherni krak privežejo po enega bika. Med svojim obveznim dnevnim »sprehodom« premikajo biki svoj vrtljak in se gibljejo v krogu z brzino, ki jo sami želijo.

LONDONSKA MEGLA

Ves svet ve za londonsko meglo. Neki angleški list je objavil pred nedavnim natečaj za kratko zgodbo o tej megli. Prispela je tudi takšna zgodba:

»Uradnik je poklical svojega šefa po telefonu: — Halo — hotel sem Vam samo povedati, da ne morem priti zaradi megle v urad, ker do večera nisem prispel domov.«

STOLETNI HRISTI — ZAKLONISCA

Trsteniški izletniški kraj Topoljak, na poti za Ljubostinj, je znan po svojih stoletnih deblih, med katerimi je tudi več desetih topolov in hrastov, katerih starost ocenjujejo na do 500 let. Ta drevesa »starčki« predstavljajo pravcato atrakcijo za turiste in izletnike, imajo pa tudi koristno stran. V prostornih duplinah njihovih debel si poiščejo mnogi izletniki, posebno dijak, sigurno zaklonišče, ko jih med sprehodom preseneti dež ali neurje.

V Topoljaku je odprlo lovsko društvo »Trstenik« restavracijo za obiskovalce in majhen zoološki vrt s srnami, zajci, pičci in drugimi živalmi.

Z ZABAMI ZASLUŽIL

400.000 DINARJEV

Triva Civić, ugledni kmetovalec iz Siveca, v somborskem okraju, je znan kot lovec žab in bizamskih podgan. Civić se ukvarja s to vrsto lova ponoči, po končanih rednih težakih delih. Marsikoga bo presenetilo, ko bo zvedel, da je ta nenavadni lovec dobil za žabe, ki jih je ulovil letos, 400.000 dinarjev. Vlovljene žabe prodaja Civić krajevni kmetijski zadruzi, ki jih izvaža.

NEOBRTI HEMINGWAY

Sloviti ameriški književnik Ernest Hemingway je doživel pred kratkim majhno nevarnost. V cocktail-baru nekega hotela v Vancouveru so ga ljubeznivo zaprosili, naj zapusti hotel, ker je prišel neobrt in v pomočniki obleki, s katero je šel na lov na medvede. Osebe hotela namreč ni poznalo dobitnika Nobelove nagrade za književnost.

PES IN KLOBASA

Pred mesarsko delavnico enega izmed Müllerjev na Dunaju sedi vsak večer pes in laja na mimo-idoče. Prijateljem živali se pes smili in zato mu kupujejo klobase. Ugotovili so, da je lastnik psa tudi hkrati lastnik mesnice.

ZAJCA UBIL S KAMNOM

V Omišlju na Krku so pred dnevi turisti za zabavo preganjali zajca po zalivu, imenovanem »Voze«. Preganjalci so ga s palicami in kamni tako dolgo, da se je zajec skrčil za neki večji kamen. Ko je videl, da se mu preganjalci spet bližajo, je skočil v višino. Pri tem ga je zadel kamen, da se je mrtve zgrudil na tla.

Sporočilo potrošnikom!

Zahteve potrošnikov po oblačilih so iz dneva v dan vedno bolj usmerje na iskanje kvalitetnih oblek, katerih pomanjkanje se na tržišču občuti. Da bi tem zahtevam v celoti zadovoljili, smo izdelali veliki asortiman moških oblek iz kvalitetne volnene "KAMMGARN" tkanine, lastne proizvodnje, v novih modnih vzorcih in barvah.

Zato vam priporočamo, da obiščete naše trgovine "VARTEKS OBLAČIL", ki so založene s kvalitetnimi "KAMMGARN" oblekami v najrazličnejših barvah, vzorcih in krojih, v vseh velikostih in za vsako postavo.

Da bi kupce naših oblačil popolnoma zadovoljili v pogledu kakršnihkoli sprememb (krajšanje, daljšanje rokavov, hlač, i t.d.) smo v vseh naših trgovinah odprli tozadavne servise, ki so kupcem na razpolago popolnoma brezplačno.

Trgovina "VARTEKS OBLAČIL"

